

TURAI HIRLAP

KÖZÉLETI HAVILAP

2001. JÚLIUS

Interjú Tóth István polgármesterrel

Miért jó, hogy Tura város lesz?

Aligha lehet azt cáfolni, hogy a városi cím elnyerésére irányuló törekvés fő hajtóereje Tóth István polgármester volt, akinek a négy elutasítás sem vette el a kedvét. Az élet és a mostani döntés őt igazolta. Elsőként arról kérdeztük őt, hogyan élte meg a pozitív választ.

- Nem lenne igaz, ha azt mondanám, hogy nem örültem. 1996 óta folyamatosan próbálkoztunk a képviselőtársaimmal közösen, mert úgy éreztük, az a fejlődés, amit 10 év alatt a lakossággal karöltve elértünk, feljogosít, hogy a térség meghatározó települése legyünk. Amíg egy település falunak tudhatja magát,

csak egy a sok között. A városnak más szerepe van. Egyrészt több államigazgatási feladattal bír, amihez némileg nagyobb támogatottság jár. A lényeg azonban inkább az, hogy a szomszédjaival, a környékbeli településekkel karöltve gerjesszen egy fejlődési folyamatot.

(folytatás a 2. oldalon)

Nagyobb forgalomra számít

a Takarékszövetkezet

A várossá válás után további forgalomnövekedésre számít a Turai Takarékszövetkezet, amelynek a most felújított épülete nagyobb települések városképébe is jól beleilleszkedne, Turán pedig az első fecske a hasonló házak sorában.

- Le kell szögezmem, nem azért kezdtük átalakítani a székházat, mert tudtuk, hogy nagyközségünk város lesz - kezdte a beszélgetést Balogh József, a takarékszövetkezet vezetője. - Sokkal inkább arról van szó, hogy a 12 kirendeltségünk épületeinek felújítása után végre eljutottunk odáig, hogy a központi épületet is bővítsük, amelyre a megnövekedett ügyfélforgalom és újabb pénzügyi szolgáltatások bevezetése miatt mindenképpen nagy szükségünk volt.

(folytatás a 16. oldalon)

Már ősszel megnyílhat a turai okmányiroda

Az első előnye Tura várossá válásának az államigazgatási szolgáltatások helyben tartása, illetve ide telepítése lesz. Az első lépés minden bizonnyal az okmányiroda megnyitása, amelyre várhatóan idén ősszel kerül sor.

A turai polgárok - hasonlóan a környéken élőkhez - jelenleg Aszódra kell utazniuk, ha új útlevelet, vállalkozói igazolványt, jogosítványt szeretnének kiváltani, illetve érvényesíttetni. Az önkormányzat már akkor igyekezett ezen változtatni, amikor

még nem lehetett tudni a városi cím elnyerésére beadott pályázat eredményéről. A megoldás egy helyben nyitandó alokmányiroda lett volna. (folytatás a 3. oldalon)

A Budaörs már 2:0-ra vezetett

Győzelemmel zárta a bajnokságot a Tura

A bajnokság utolsó négy mérkőzéséből hármat megnyert, egyet pedig elvesztett a Tura csapata. Az utolsó meccsen az ellenfél a féldőben még 2:0-ra vezetett, innen fordítottak a fiúk. De ne menjünk ennyire előre a dolgoknak, hanem nézzük kronológiai sorrendben az eseményeket.

Tura-Tápiógyörgye 2:0

Gól: Burai, Lőrincz

Jó: Merényi, Sukaj, Burai

Tura: Sipeki - Sukaj, Merényi, Sármary (Pázmándi), Lőrincz-Pusztai, Kovács (Tóth I), Bagó (Lipcsei), Burai-Kuti, Bazsó

(folytatás a 20. oldalon)

A tartalomról

Beszámoltak az intézményvezetők

(3-4. oldal)

Emlékezés egy lengyelországi zarándoklatra

(8-9. oldal)

Teltház volt a lemezbemutató

(16. oldal)

Miért jó, hogy Tura város lesz?

(folytatás az 1. oldalról)

- Beszéljünk egy kicsit erről a tíz évről. Annál is inkább, mert a polgárok, akiket arról kérdeztünk, mit szólnak a sikerhez, szinte egyöntetűen úgy vélekednek, hogy Tura nem felel meg a városi cím támasztotta követelményeknek. Főleg az utak állapotát kifogásolták.

- A belügyminisztériumi kollégák értékelésében az szerepelt, hogy Tura mindig igyekezett központi szerepet vállalni a fejlesztések során. A polgárok talán már azt is elfelejtették, hogy honnan indultunk, annyira természetessé vált az infrastruktúra megléte. 1990-ben 13 településsel összefogva értük el azt, hogy fejlesszék a számboki gázátadót, mert különben nem tudják fedezni a térség energiaszükségletét. Nemrégiben valaki azt mondta nekem, hogy ne vágjak fel erre, nem volt az olyan nagy ügy. Pedig ez abban az időszakban történt, amikor a térszek miatt két település - Galgahévíz és Tura - lakossága éppen „válófélben volt”. Miközben a termelőszövetkezetben "marakodtak" az emberek, addig az önkormányzatok a közös előnyökön alapuló fejlődés mellett szavaztak. A környezetvédelmi program első lépése a szennyvíztisztító és a csatornahálózat megépítése volt. Sokan már elfelejtették, hogy 1996-ig mennyi munka volt ezzel. A nagyberuházások mellett igyekeztünk legalább az utak egy részét szilárd burkolattal vagy legalább kövel ellátni. 1990-ben az utcáink 26 %-a felelt meg ennek a követelménynek. Most 51%-nál tartunk. Emellett igen sok folyóméter járdát építettünk meg. Amikor a belügyminisztérium szakemberei szemlét tartottak nálunk, elővettem azt az 1991-ben összeállított listát, amely azt tartalmazza, milyen feladatokkal kell megbirkóznunk. Ebből gyakorlatilag egy pontot nem tudunk teljesíteni, nevezetesen a Tabán úti iskola kiváltását. A többi vagy elkészült vagy folyamatban van, és akad olyan célkitűzés is, amit túlszámlyaltunk. A legutolsó nagyberuházás a szelektív hulladéklerakó megépítés

se volt. Sajnos a lakosok ma még nem értik, miért olyan jelentős dolog ez. A belügyminisztérium munkatársai viszont azon a véleményen voltak, hogy fontosabb dolog ennek az európai színvonalú telephelynek az üzemeltetése, mint az, hogy a település öt kilométerrel hosszabb aszfaltutat tudjon magáénak.

- Az itt élők nyilván kíváncsiak arra, milyen előnye származik Turának a városi cím odaítéléséből.

- Az elején említettem, hogy már az előző ciklus képviselő-testülete is támogatta ezt a törekvést, még úgy is, hogy volt néhány képviselő, aki tartott a település szerkezetének megváltozásától. Talán azt képzelték, hogy Turán is dobozházak épülnek majd. Ugyanezek az emberek most már támogatták a pályázat benyújtását, mert időközben rájöttek, hogy nem erről van szó. Az államigazgatási tevékenységben egy város olyan funkciókat lát el, amelyet más településekre nem telepítenek. Nekünk az volt a célunk, hogy ezeket a szolgáltatásokat hozzuk helybe. Ilyen az okmányiroda, a gyámügy, az építéshatósági jogkör stb. Utóbbi esetében megvolt a veszélye annak, hogy elkerül innen Aszódra vagy Gödöllőre. A gyámügyet Aszódra telepítették. Ugyanakkor érdekes, hogy Domony például a mi gyermekvédelmi szolgálatunkhoz kívánt csatlakozni. Ennek az adott reális lehetőséget, hogy az önkormányzatok szabadon társulhatnak.

- Nem tart attól, hogy a város a feladatokat megkapja, de nem kap hozzá elegendő normatív támogatást? Ma ugyanis ez a gyakorlat. Példaként éppen Aszódot említhetem, ahol a gyámügy működtetéséhez a városnak évente 3-4 millió forinttal kell hozzájárulnia.

- Jogos a kérdés, ha csak a feladatra szabott normatívát veszem figyelembe. Saját gyakorlatunkból tudjuk, hogy az építésügyi szakhatósági feladatokra kapott állami pénz nem lenne elegendő. Am mi ezt eddig kizárólag saját erőből működtettük, ezután pedig támogatást kapunk rá. A gyermekvédelmi szolgálat úgy tudott működni, hogy nem szo-

rult önkormányzati segítségre. Mindezek mellett azonban azt is tudni kell, hogy a személyi jövedelemadó visszaosztott része a városok esetében fejenként 4 ezer forinttal magasabb, mint a falvaknál. Turán 8 ezren laknak, így ez évente több, mint 30 millió forintot jelent. Az ösztönzőket tehát több oldalról is meg kell vizsgálni.

Természetesen azzal is tisztában vagyunk, hogy egy nagy település mindig kell, hogy segítse a környékbeli kisebbeket. Mi az elmúlt 10 évben soha nem úgy indultunk neki egy-egy beruházásnak, hogy azon a többiek rovására nyerészkedünk majd. Valaki azt kérdezte tőlem, mit kapott Tura a másik három településtől azért, hogy ide rakhasák le a kommunális hulladékukat. Mondtam neki, hogy rossz a megközelítés. Egyrészt mi is oda rakjuk a szemetet, másrészt, ha olyanok a környezeti viszonyok, hogy egy kilométerrel odébb kell megépíteni, akkor most nem nekem, hanem a vácszentlászlói polgármesternek teszi fel ezt az ostoba kérdést. Mi a továbbiakban sem kívánunk rátelepedni a szomszédainkra, hanem velük vállvetve szeretnénk dolgozni küzdeni.

- Ök mit szólnak a turai sikerhez?

- Úgy vettem észre, hogy örülnek, s remélem, hogy rövidesen ők is érezni fogják ennek a hasznát.

- Eddig Aszód tartotta magát a Galga mente központjának. Tura várossá történő kinevezése némileg új helyzetet teremthet...

- Valószínű, hogy Aszód egy, az eddiginél kisebb régió központja lesz majd, viszont ez eredményezheti a közigazgatási szolgáltatások színvonalának javítását. A mi várossá válásunk tehát előnyökkel is járhat a szóbanforgó település számára. Nekünk amúgy sem rivalizálnunk kell egymással, hanem megtalálni azokat az együttműködési szinteket, ahol kölcsönösen erősíthetjük egymást. Meg lesz a feladata Aszódnak is, Turának is. Aszód iskolaváros, ezért eszünk ágában sincs középiskolát építeni. Ugyanakkor a Galga mente hagyományainak itt mélyebb a gyökere, ezért ennek

megőrzésében nekünk kell központi szerepet vállalni.

- A beszélgetésünk elején arról esett szó, hogy a turaiak nem érzik városiasnak ezt a települést. Ön szerint mennyi időnek kell eltelnie ahhoz, hogy városi polgárnak érezzék magukat?

- Először is kettébonatánam, mi adja a városiaság érzését. Ha a külső megjelenés változására gondol - az utcák, terek, közterületek kulturáltabbá tételére -, akkor öt-hat évet mondok. Idővel elkészül majd a körforgalom, az ÁFESZ már tavaly óta csinosítja a környékét, a Takarékszövetkezet épülete is megújul, egyszóval a központi rész szebb lesz. Egy várost azonban nemcsak a kinézete, hanem az ott élők tudata, gondolkodásmódja is meghatározza. Turán is el kell induljon a polgárosodás - az, hogy az emberek igénye folyamatosan jó irányba alakuljon. Ahhoz bizonyára hosszabb idő kell, hogy ne elégedjünk meg azzal, hogy esténként csupán a televízió jelenti a szórakozást. Alakuljanak egyesületek, civil szerveződések, hogy jól érezzék magukat azokban, hogy közös célokat határozzanak meg, amelyek megvalósulásával tovább gyarapodhat a település. A dolog maga nem gyökértelen, hiszen a néphagyomány őrzése során erre csodálatos példák születtek, lásd a Turai Enekmondók lemezbemutatóját. Tavasszal alakult a horgászegyesület, amelynek tagjai már rendszeresen rendezik a Kónya-tó környékét. És akkor még nem említettem a nyugdíjasklubot. A mag tehát megvan. Ha ez tovább tud fejlődni, elindul a polgárosodás.

- Pörgessük egy kicsit előre az idő kerekét! Mivel lenne elégedett mondjuk húsz év múlva?

- Azzal, ha azt a békét, amit Tura ebben a térségben mindig is a sajátjának érzett, és éreztetett az ideérkezővel, sikerülne a fejlődés mellett is megőrizni, és nem nyugsgó, törtető, de mozgó életet tapasztalnék az utcán, az üzletekben, a majdani kávézóban. Ilyen kisvárost látok magam előtt.

Rácz Zoltán

Intézmények mérlege a képviselő-testület ülésén

Költségvetés-kiegészítés pályázati forrásokból

A községi képviselő-testület májusi ülésén önkormányzati intézmények vezetői számoltak be munkájukról, átfogó képet nyújtva a művelődési házban, a könyvtárban, az óvodákban és az időskorúak szociális otthonában végzett tevékenységekről. Az előterjesztések készítői bemutatták eredményeiket, ám a megoldásra váró gondjaikat sem hallgatták el. A testület a beszámolókat elfogadta, több pénzt azonban, mint amennyit a költségvetés tartalmaz, nem ígérhetett. Ezáltal három intézmény előterjesztését ismertetjük; a két óvodáról következő számunkban írunk.

Bartók Béla Művelődési Ház

A hagyományápolás fontosságáról nem lehet alkudni

Seres Tünde, a Bartók Béla Művelődési Ház vezetője részletesen felsorolta a legutóbbi beszámolója óta elmúlt egy év megvalósult programjait és későbbre tervezett rendezvényeit. A kultúr-

ház szakmai tevékenységéhez tartozik az amatőr művészeti csoportok, a klubok és az egyéb rendszeres szabadidős közösségek munkája. Az ovis néptáncot *Dolányi Anna*, az alsó tagozatos néptáncot *Szita Eszter*, az ifjúsági és felnőtt néptáncot *Gémesi Zoltán* vezeti, akit külföldi tartózkodása idején *Balla Zoltán* helyettesít. A Turai Énekmondók *Maczkó Mária*, a Turai Komédiások *Diligens Károlyné*, a hangszeres népzene tagozat *Unger Balázs és Rónai Zoltán*, a szövíszakkör *Dolányi*

Anna és Mogyoró Hedvig, a nyugdíjas klub és népdalköre *Kuti Gábor és Kuti Mihályné*, a számítógépes klub *Sára Viktor*, a szabadidős ifi klub (Szaratov II) *Győri László*, az aerobic csoport *Pázmándi Ildikó*, a Hip-hop tánc-csoport *Fazekas Krisztina* kezei alatt formálódik. A videostúdióban *Benke István és Lukács Péter* dolgozik, a hang- és fénytechnikát *Nagy Roland és Pásztai Vilmos* kezeli.

Az amatőr művészeti csoportok és szakkörök vezetői tiszteletdíjat kapnak vagy vállalkozói számlát nyújtanak be tevékenységükről. A szövíszakkör tagjai szakköri díjat fizetnek, az aerobic és a hip-hop tánc tanítása pedig terembérelti díj befizetése ellenében történik. Ezáltal bővültek a ház bevételi forrásai. A kluboknak ingyenesen adnak helyet, vezetőik társadalmi munkában látják el tevékenységüket. Bár minden tevékenységük életképes, mégis örök problémát okoz a hiányzó utánpótlás, elsősorban a népművészeti tevékenységek területén. A hagyományok ápolásának, népművészeti kincseink őrzésének létjogosultsága a ház vezetője számára nem megkérdőjelezhető Turán, ezért kérte, hogy a feltételrendszer erősítésével, a helyi bemutatkozások megtekintésével a képviselő-testület is támogassa minden csoportjukat.

A szövíszakkört szeretnék olyan kézimunkaszakkörre kibővíteni, amelyben tovább lehetne örökíteni a turai hímzést. Még egy videofelvétel-készítőre is szükség lenne, mert a jövő számára csak digitalizált felvételeken őrizhetők meg jelenlegi és készülő dokumentumaik. Külön fénytechnikus alkalmazását indokolja a technikai eszközökből. Egy ilyen szakember a villanyszerelési munkálatokat is ellátná az intézményben.

Bérbérlést is tervezve álláshelyet hozott létre az önkormányzat az ifjúsági és felnőtt néptánc-csoport, valamint a beindításra váró hagyományörző

(folytatás a 4. oldalon)

B. G.

Sikló ellen nem kell szérum

Egyre több pulykát tartanak a turai portákon

A Galga mente állatvilágában is nyomot hagyott az elmúlt évek csapadékos-árvizes időjárása. Nemcsak a békák száma sokszorozódott meg, hanem a siklók is sűrűbben találkoznak az emberek. Néhány évtized alatt azonban elszoktak látványuktól, el is felejtették, hogy néznek ki. Ezért gondolják többen, hogy mérges kigyót látnak a kertjükben vagy az udvarukban.

A turai képviselő-testület ülésén szó esett erről, amikor *Dobos László* állatorvos az utóbbi nyolc hónapra kiterjedően beszámolt a település állattartási helyzetéről. Az egyik képviselő kérdésére válaszolva elmondta: állatkerti szakemberek is megerősítették, hogy az emberre veszélytelen, ugyanakkor veszélyeztetett, tehát védett siklók szaporodtak el a környéken. *Duliskovits doktor úr* is megnyugtatta képviselőtársait,

amikor elmondta: az orvosi ügyelet rendelkezik kigyóméreg ellen-szérummal.

Ami a háziállatok iránti, népes és változatos a nyilvántartott és esetenként ellátásra szoruló segregletük Turán. A 30-40 ezer egységre tehető baromfiállomány körében nem fordult elő bejelentési kötelezettségű betegség az elmúlt hónapokban. Érdeklenség, hogy növekszik a pulykát tartó udvarok száma.

A sertéslétszám 6-700 között ingadozik - kedvező módon növekedett a hússertések aránya. A kisgazdaságok 64 szarvasmarháját 15 udvarban tartják, egyedileg minden állat mentes a TBC-től és a brucellózistól. A Galga Menti Szövetkezetben a beszámoló készítésekor 1008 egyed tartottak nyilván, részletezve 504 tehenet, 187 itatásos borjút, 210 növendék és 1987 vemhes üszőt. Az állomány ugyancsak mentes a TBC-től és a brucellózistól. A nagyállatok közül a lovak vannak legkevésbé, harmincat abrakoltanak Turán.

A 8200 lakos 2000 kutyát tart a portáján. Szerencsére idén nem fordult elő a község területén veszettség, a Galga mentén is elkezdődött a róvak vakcinázása repülőgépről. A doktor elmondta: az ebirtók kedvezően fogadták a háznál történő oltást. Néhány éven belül az egész országban csak a házaknál, illetve az orvosi rendelőben végzik majd ezt. Nyolc hónap alatt 26 esetben kellett hatósági megfigyelés alatt tartani embert, akit kutya, macska harapott meg.

A méhcsipésekről nincs információ, de arról igen, hogy a szorgalmas rovarokból 11 udvarban 534 méhcsaládot gondoznak közsegünkben.

Már ősszel megnyílnak a turai okmányiroda

(folytatás az 1. oldalról)

- Márciusban elkezdtük az ezzel kapcsolatos tárgyalásokat az aszódi jegyző kollégával - tájékoztatta lapunkat *Czeczné dr. Szirmai Gabriella* jegyző. - Jó példával járt előttünk ebben Vescsés - amely most szintén városi címet kapott -, ahol tavaly októberben nyitottak alirodát, és remekül működik. Néhány hete jelezték a Belügyminisztériumból, hogy egyelőre ne erőltessük

az aliroda létrehozását. A város-sá válás automatikusan azt jelenti, hogy az itt lakóknak pár hónapon belül már nem kell elutazniuk Aszódra, hanem itt helyben elkészítjük nekik a szükséges iratokat.

A jegyző asszony szerint őszre várható, hogy készen lesznek a legszükségesebb átalakításokkal, és a Városháza földszintjén helyet kapó okmányiroda fogadhatja az első ügyfeleket.

Költségvetés-kiegészítés pályázati forrásokból

(folytatás a 3. oldalról)

együttes vezetésére. Seres Tünde javasolta, hogy helyi letelepedés elősegítésével megfelelő tárgyalási alapot kell teremteni a magas színvonalon és hosszú távon elvárt szakmai munkához.

A művelődési ház vezetője fényképekkel érzékeltette bizonyos felújítási és átalakítási munkálatok szükségességét. Ezek közé tartozik az irodák előtti külső és a nagyterem előtti belső folyosó lapozása, amit a balesetvédelem is indokol. Emlékeztetett egy 1998-as munkavédelmi bejárásra, amely megállapította, hogy feljárója, térfelosztása és alacsony belmagassága miatt nem lehetséges a karzat közösségi térként való

használata. Azt kizárólag csak a technikusok vehetik igénybe. Javasolta egy zárt rendszerű stúdióhelyiség kialakítását, amelyben helyet kapna a hang-, a fény- és a videotechnika. A két részre osztott területen a raktározás és a vezérlés is megtörténhetne, s visszakerülhetne a művelődési házba a jelenleg *Benke István* lakásán őrzött és feldolgozott videoarchívum, valamint a technika. A felújítás költsége berendezéssel együtt félmillió forintba becsülhető. Ezt a ráfordítást akkor is indokoltnak tartja, ha az a költségvetési kiadások túllépését jelentené. A karzat átalakításához társadalmi munkát is terveztek.

forint a Fenyő János Alapítványtól, másfélmillió az Idősekért Turán Közalapítványtól), másrészt a Szociális és Családügyi Minisztériumtól létszámfeltöltésre kapott pénzből, valamint a szociális ágazatban dolgozók egyszeri bérikiegészítésére adott többlettámogatásból adódik.

Évek óta szükséges lett volna a bútorzat cseréje. Az alapítványi támogatásokból most ezek igen nagy hányada megvalósult. Ágyakat, székeket, asztalokat, éjjeliszekrényeket cseréltek. Hosszú idő óta most fordíthatnak ismét nagyobb összeget a textíliák felújítására, a gondozottak ruházatára.

Ez azért is fontos, mert a rendelkezés szerint teljes körű ellátásban kell részesíteni a lakókat.

A gondozottak meglehetősen változatos összetételben vannak jelen. Mintegy 40 százalékuk fekvő, vagy mozgásában korlátozott, ezért az ellátásukban nagy szerepet játszik az ápolás, a gondozás. A foglalkoztatásukra már kevés az idő és az energia.

Az intézetben dolgozók engedélyezett létszáma 34 fő. Ha nehézségek árán is, de minden állás betöltött. Tavaly 3 gondozónő szerzett szakképesítést, idén

ketten fejezik be a szaktanfolyamot. Így a gondozónők 70 %-a szakképzett lesz, ezt az arányt jónak tartotta a beszámolót készítő *Csatóné Kerek Erzsébet* igazgató, aki korára aló tekintettel épp a képviselő-testület ülése előtt jelentette be lemondását a polgármesternek.

Nem kis feszültséggel járt a minimálbére való átállás ebben az intézményben is, hiszen egyik pillanatról a másikra az a dolgozó, aki éppen hogy átlépte az intézet küszöbét, esetleg éppen iskolából került be, szinte azonos bért kap azzal, aki több mint 25, esetleg 30 éve dolgozik

A várakozók majdnem kivétel nélkül ápolást, gondozást igényelnek. Ez megnehezíti az elhelyezést, mert a már bent lakók nagyon is természetesen ragaszkodnak megszokott helyükhöz; az igazgató maga sem híve az ideoda helyezésnek, így már most gond a fent járók és a fekvők elkülönítése.

A legfrissebb hír szerint a 3,5 millió forintos önerőt felmutató intézmény 10 millió forintos támogatásra pályázott a Szociális és Családügyi Minisztériumnál a konyha felújítására.

B. G.

Nagyközségi Könyvtár

Kétszer ekkora sem lenne elég nagy

A Nagyközségi Könyvtár közművelődési könyvtár. Szolgáltatásainak köre bővült, mert a kölcsönzés, a helyben használat és a tájékoztatás mellett internet elérést is kínál látogatóinak. Továbbra is nagy hangsúlyt helyeznek azonban a kézikönyvváltoomány színvonalának megőrzésére, írta beszámolójában *Seres Márta* könyvtárvezető. A régi kiadványokat minden tudományágban folyamatosan cserélik fel a legkorszerűbb ismereteket tartalmazókra. Az önkormányzat által elfogadott költségvetésben a könyvbeszerzésre fordítható összeg ezt - átgondolt szerzeményezéssel - lehetővé teszi. A múlt évben a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma 180 ezer forint érdekltség-növelő támogatást nyújtott az állomány gyarapításához.

A legfrissebb adatok szerint 363 felnőtt és 120 beiratkozott gyermek tagjuk van. A könyvtárban ugyanakkor csaknem 30 ezer kötet, 336 bakelitmez, 31 videofilm (műsoros) és 33 helyi eseményekről készült videofelvétel, továbbá 3 CD-ROM talál-

ható. Tavaly 599 könyvet vettek 797 ezer forint értékben.

Az idei költségvetésben 220 ezer forintot informatikai fejlesztésre szavazott meg a könyvtárnak a képviselő-testület. Azóta a NKÖM esélyegyenlőség növelő pályázatot hirdetett meg, melynek keretében a könyvtár további 200 ezer forintot nyert Internet csatlakozás kiépítésére valamint könyvtári szoftver vásárlására. Azóta megvásárolták és telepítették a SZIREN integrált könyvtári rendszer egy felhasználós verzióját. A közeljövőben elkezdik az állomány feldolgozását a program segítségével. A Pest Megyei Könyvtár által támogatott könyvtári program jelenleg már hálózatos formában is működik megyénkben, a későbbiekben szeretnének ennek a tagjaivá válni.

A beszámolóban évek óta vizsgált mondatok a következők: "A könyvtár alapterülete 1986 óta 166 m². Átlagosan elfogadott normatívák alapján állományunk elhelyezésére minimum 360 m²-re lenne szükségünk."

Időskorúak Szociális Otthona

Sikeres pályázatokkal javítják körülményeiket

A turai hétköznapiakat sajátosan színező Időskorúak Szociális Otthonában 2000-ben átlagosan 70-en laktak, harmaduk más településről érkezett. Jelenleg 14-en

várnak az itteni elhelyezésre. Költségvetésük a múlt évi 52 millió forintot közel 10 millióval haladja meg. A többlet részben alapítványi pályázatból (egymillió

Köszönetnyilvánítás a megyétől

A 2001. évi tiszai árvíz okozta katasztrófa a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei lakosság számára komoly megpróbáltatást és terhet jelentett és jelent még hosszú ideig. A katasztrófát megfékezni és hatásait felszámolni csak valamennyiünk közös összefogásával lehet. A Pest Megyei Közgyűlés ennek szellemében ajánlotta fel segítségét Gulács és Kispalád településeknek.

Az adományokat a Pest Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság koordinálásával juttatta el a rászorulóknak. A segítségre továbbra is nagy szükség lesz, mert a tönkrement anyagi javakat nem lehet egyik pillanatról a másikra pótolni.

A Pest Megyei Védelmi Bizottság, a Pest Megyei Katasztrófa-

védelmi Igazgatóság, az önkormányzatok, a hivatásos önkormányzati tűzoltóságok és önkéntes tűzoltó egyesületek személyi állománya, a civil szervezetek, illetve a lakosság önkéntesei energiát és időt nem kímélve dolgoztak azon, hogy bajba jutott embertársaikon segítsenek. Pest megye lakossága adományaival nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a nehéz életkörülmények közé került embereknek megkönnyítse a visszatérést a megszokott életmódjukhoz.

Köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, akik ezen áldozatos, emberbaráti feladatban részt vállaltak.

T. Mészáros András
a megyei védelmi
bizottság elnöke

dr. Sági János
altábornagy,
megyei igazgató

A jövő klasszikusa

Škoda Fabia Sedan Legyen Ön is az elsők között, akik kipróbálhatják a **Škoda Fabia** modellcsalád legújabb tagját, a Fabia Sedant! Elegáns vonalai, tágas utastere és kiváló technikai adottságai Önt is meggyőzik majd, hogy érdemes ezt az autót választania. További információkért keresse fel márkakereskedésünket!

Patócs Autóház

2100 Gödöllő, Rigó u. 10.
Tel./Fax: (28) 410-299

www.skoda-auto.hu

Reszketések Ladák, Wartburgok!

Gödöllőn új vizsgasort adtak át

Bár már fél éve működik, hivatalosan csak június 13-án adták át a Pest Megyei Közlekedési Felügyelet gödöllői vizsgabázisának új vizsgasorát. A műszaki berendezés legfőbb jellemzője, hogy teljesen kizárja a szubjektív megítélést, ugyanis a jármű paramétereit számítógép rögzíti. Az építéssel párhuzamosan a megülvő vizsgabázis felújítása is megtörtént. A régi és az új vizsgasor naponta 70 személygépkocsi és 50 tehergépjármű át- vizsgálását teszi lehetővé.

A gödöllői vizsgaállomás 1983-ban kezdte meg működését bérelt vizsgahelyek igénybevételeivel. 1994-ben egy minden járműfajta vizsgálatára alkalmas vizsgálsorral saját kirendeltsé-

get alakítottak ki, melyben naponta 60-70 darab jármű vizsgáztatását lehetett elvégezni. Az agglomeráció dinamikus fejlődése eredményeként az elmúlt években olyan mértékben növe-

kedett meg a körzetben lévő gépjárműállomány, hogy szükségessé vált a bővítés. A most átadott új épület 288 négyzetméteres, amelyben a kétállásos, az európai uniós követelményeknek minden tekintetben megfelelő vizsgasor mellett ügyfélfogadó tér és szociális helyiségek is találhatóak, ezzel az ügyfélforgalom kulturált kiszolgálásának is megteremtődtek a feltételei.

A 140 milliós beruházás az új vizsgálsor telepítése mellett magában foglalja a régi vizsgasor korszerűsítését is. A felújított és az új sor naponta 120 gépjárművet - 50 tehergépkocsit és 70 személyautót képes átengedni. A korszerűsítés azt eredményezi, hogy a vizsgabiztos szubjektív megítélése csak a vizuális vizsgálatra korlátozódik. A számítógépes rendszer ugyanis automatikusan rögzíti és tárolja a mért adatokat és minősíti a járművet. Nem megfelelő adatok érzékelésekor a rendszer letilt, ezzel a vizsga be is fejeződött a

gépkocsi számára.

Revuczky Gyula, a megyei felügyelet igazgatója lapunknak elmondta, egy új vizsgabázis megnyitása a korábbinál általában szigorúbb feltételek miatt mindig több gépjármű megbukását eredményezi. Később visszaáll az arány, mert a szervizek egy bizonyos idő elteltével képesek alkalmazkodni a szigorúbb feltételekhez, és megtanulják jól beállítani a futóművet, a fékberendezést. Pontosan ez történt 1994-ben is, a most felújított vizsgasor üzembe állításakor.

Lapunk egyik munkatársa néhány hete éppen az egyik márkaszervizben tartózkodott, amikor felháborodottan érkezett az egykori KGST egyik közkezdelt típusával egy autós, mert a szervizben cserélt lengéscsillapítók miatt megbukott a járműve a vizsgán. A márkaszerviz tulajdonosa munkájuk igazolásaként megmutatta neki, hogy a kocsi-ba valóban új, gyári lökésgátlókat szereltek, amelyekből jónéhány van még raktáron. A kérdés tehát az, mi van akkor, ha a vadonatúj, keleti autókba való gyári alkatrészek nem teljesítik az új normát? **R. Z.**

Rendőrségi hírek

Fogyóeszköz a bűvárszivattyú?

Úgy látszik, a nyár beköszönésével egyre keresettebb cikknek számít a bűvárszivattyú. Két elkövető úgy gondolta, nem a lengyel piacon néz körül, hanem a családi házak udvarában. Egyikőjük rajta vestett, mivel egy szemtanú felírta kocsija rendszámát és ennek alapján a rendőrség felkutatta őt. A másik tettesnek - aki egy 80 ezer Ft értékű darálós szivattyút tulajdonított el - nem akadt nyomára. Egy férfi tett bejelentést a rendőrségen, hogy egy hónappal ezelőtt! eltulajdonították a mobiltelefonját. Az ügy kivizsgálása folyamatban van.

A rendőrség egyedi azonosító jel meghamisítása miatt indított eljárást indított az ellen az autós ellen, akinek gépkocsiján egy

másik járműre való rendszámot találtak.

A folyamatos rendőri jelenlét úgy tűnik, meghozza a kívánt eredményt. Szinte mindegyik kocsmatulajdonos panaszodik, hogy alaposan megcsappant a forgalma. A munkából hazatérő autósok ugyanis egyre kevessebbre reszkirozzák meg, hogy a hazaérkezés előtt a legközelebbi kocsmánál megálljanak egy-két sörré. A legutóbbi időszakban emiatt egyébként két turai autósban bánta a jogosítványja. Három esetben a forgalmi engedélytől búcsúzott a gépjárművezető lejárt műszaki érvényesség, illetve érvénytelen zöldkártya miatt.

A Magyar Posta felhívása

Tisztelt Ügyfelünk!

A híradásokból bizonyára értesült már arról, hogy kézbesítőinket az utóbbi időben egyre több támadás éri. Ezek a bűncselekmények veszélyeztetik a postások életét, testi épségét, illetve a levél-és pénzküldemények kézbesítését.

Munkatársaink és a küldemények védelme érdekében azzal a kéréssel fordulunk Önhöz, hogy lehetőségeihez mérten nyújtson segítséget kézbesítőink biztonságos munkavégzéséhez.

Kérjük, vegyen részt a lakossági figyelőláncban és kísérelje figyelemmel a lakóköznyezetében dolgozó postást!

Amennyiben gyanús körülményeket észlel, kérjük, figyelmeztesse munkatársunkat, támadás esetén pedig azonnal értesítse a rendőrséget a 107-es vagy a 112-es telefonszámot! Segítségét előre is köszönjük!

Magyar Posta Rt.
Biztonsági Főigazgatóság

Autósok figyelmébe!

A rendőrség tisztelettel arra kéri a gépjármű-tulajdonosokat, hogy lehetőség szerint éjszakára álljanak be gépkocsijaikkal legalább a ház udvarára. Az utóbbi időben ugyanis több au-

tólopás, rongálás, illetve feltörés történt a nagyközségben. Ajánlatos a garázsba beállva is aktivizálni a riasztót, használni a kormányzarat, illetve a mechanikus lopásgátlókat.

VEELÜNK SZÁMOLHAT

SUZUKI *Sós* **Mobil 1**
Ajánlott kenőanyag

**Jubileumi Expo
Jubileumi Akciók**

**Új Suzukija vételárából
100.000.- Ft-ot átvállalunk!***

* Akció a készlet erejéig tart.

**Próbálja ki Ön is! Nyerjen egy
Wagon R⁺-t hétvégére!**

**Klímás Swiftek
250.000.- Ft árelőnnyel**

**Kedvező hitelkonstrukciók,
extra ajándékok.**

Használt Suzukik 2 év garanciával részletre.

**A legjobb ajánlattal várjuk Önt a
Hatvani Expo Suzuki standján!**

Hatvan, Móra F. u. 6.
Jászberény, Szent I. krt. 10.
M3 Bag, Dózsa Gy. u. 6.

T/F.: 37/342-353
T/F.: 57/412-002
T/F.: 28/408-808

2001. július A hónap turai vonatkozású egyházi ünnepi alkalmai:

**Július 2. SÁRLÓS BOLDOG-
ASSZONY NAPJA:** az egy-
ház ezen a napon emlékezik meg
arról az eseményről, amit az
Evangélium így ír le:

"Azokban a napokban Mária
útra kelt és a hegyek közé, Juda
egyik városába sietett. Belépett
Zakariás házába, és köszöntötte
Erzsébetet. Amikor Erzsébet
meghallotta Mária köszöntését,
szíve alatt megmozdult a mag-
zat, és a Szentlélek betöltötte Er-
zsébetet. Hangos szóval így kiál-
tott: "Áldott vagy te az assz-
onyok között, és áldott a te méhed-
nek gyümölcse! De hogyan lehet
az, hogy Uramnak anyja látogat
el hozzám? Mert ime, amikor föl-
lembe csendült köszöntésed sza-
va, örvendezve felujjongott mé-
hembem a magzat! Boldog, aki
hiitt annak beteljesedésében,
amit az Úr mondott neki."

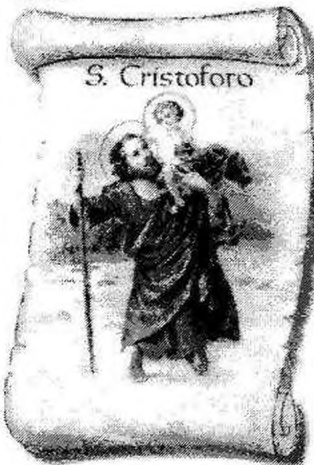
Mária megszólalt: "Magasztalja
lelkem az Urat, és szívem ujjong
megváltó Istenemben mert te-
kintetre méltatta alázatos szol-
gálóleányát, lám, ezentúl bol-
dognak hirdet engem minden
nemzedék. Nagy dolgokat mű-
velt velem a Hatalmas, szentsé-
ges az ő neve.... Mária ott ma-
radt még körülbelül három hó-
napig, azután visszatért ott-
honába." (Lk, 1,39-56)

Községünknek fogadalmi nap-
ja, amiről a Historia Domus
(Plébánia történet) már 1869-
ben említett tesz. Jégverés érte a
községet, és ezért engesztelésül
ezt a napot fél ünnepként meg-
ülték. Ezen a napon a Szűzanya
pártfogását kérjük.

- Elgondolkodtál már azon,
hogymint keresztény, te is
Krisztust hordozod? Ugy tes-
zed-e, mint Mária? Ahol meg-
jelenesz, öröm ébred abban, aki-
vel találkozol? És segítesz, mint
Mária tette idős rokonánál, aki
gyermeket várt, keresztelő János
születését?

Necsak kérleljük, de kövessük a
Szűzanya és a szentek példáját.

**JÚLIUS 26. SZENT ANNA
ÜNNEPE:** szintén hasonlóan fo-
gadalmi napja a községnek. Má-
ria szüleit nevezik a régi írások
Joakimnak és Annának. Ezt a
napot használjuk ki arra, hogy
nagyzüleink iránti tiszteletün-
ket, szeretetünket, hálánkat
megmutassuk. A szentmise vég-
gén 1990 óta külön áldásban rés-
zesülnek azok a nagyszülők,
akik unokájukkal együtt kérik az
áldást.

**JÚLIUS 25. Szent Kristófra
emlékezünk,** aki az autósok vé-
dőszentje. Igen sokan kulcstar-
tójukon vagy műszerfalon he-
lyezik el képét. Vállán a kis Jé-
zust viszi, nagy botjára támasz-
kodva a folyó vizén át.

Kristóf neve azt jelenti: "Krisz-
tust hordozó" A felebaráti sze-
retetet úgy gyakorolta, hogy ha-
talmatlan teremtő erős férfi lévén, a
folyóvizén, ahol nem volt híd, az

utasokat és csomagjaikat vállán
vitte keresztül. Innen a szokás,
hogy az utazók égi pártfogását
kérik.

**Július 22-én, vasárnap minden
szentmise után megáldjuk azok
gépjárműveit, akik a szentmise
után kérik.**

*
Álljon itt egy rövid ima azok-
nak, akik útjuk előtt hozzá akar-
nak fordulni:

"A béke és szerencse útjára igazgasson
minket a mindentható és irgalmas Úr!
Szent Kristóf, az utazók védőszentje,
kísérjen minket az úton, hogy békével,
egészséggel és örömmel térjünk vissza
otthonunkba."

Az autós imája:

Uram, adj nekem biztos kezét és
figyelmes tekintetét, hogy útközben ne

legyek embertársaim ártalmára. Tőled
származik az élet, azért ne enged d. kérlek,
hogy az én hibáimból kért szerzedjen,
vagy elfusszadjon az, amit Te adtál. És
azokat is, akik velem utaznak, véd elmezed
meg. Uram, minden bajtól, a tőlőtől és
minden más veszedelemtől. Taníts meg
arra, hogy hűsimal úgy vezessem, a ma-
gam javára s hogy közben sohasem fe-
ledkezzen meg másokról, s hogy útközben
a sebesség szerzed elye ne legyen értékel-
lenne a világ szépsége iránt, melyet Te
alkottál. És enged d, hogy magam öröm-
mel, másokkal szemben figyelmese-
n járjassam végig az utamat. Amen.

(a Hítélet című folyóiratból)

Lukács András
apát, plébános

Emlékezés egy lengyelországi zarándoklatra

Az 1970-es években sok bel-
földi búcsújáró helyre zarándo-
koltunk a turaiakkal: Máriapócsra,
Máriagyűdre, Andocsra, Péliszentkútra stb. A leg-
távolabbi, a lengyelországi za-
rándoklat fő célja a csestochon-
wa-i úrnapi nagy körmeneten
való részvétel volt.

A zarándoklatot Czombos József
káplán atya szervezte és vezette.
Velünk tartott dr. Bálint József S.
J. kántoratyja és Bíró Mihály
zsámboki plébános atya.

1979. június 11-én kora reggel in-
dultunk (buszokkal) az öt napos
zarándoklatra. Kassára érkezve a
Szent Erzsébet Katedrális kriptá-
jában leróttuk tiszteletünket II.
Rákóczi Ferenc fejedelem ham-
vainál és elhelyeztük a turaiak
nemzetiszín szalagos koszorúját.
Rövid városnézés után Betlert,
Krasznahorkát érintve gyönyör-
ködtünk az Alacsony-Tátra szép-
ségeiben. Poprádot elhagyva az
első éjszakai szállás egy lomnici
motelben volt. A cseh-lengyel ha-
tárt átlépve, Zakopánét érintve ér-
keztünk Krakkóba. Az útvonal
végig, még a legkisebb hegyi falu

is mind fel volt díszítve zászlók-
kal, képekkel és köszöntő felira-
tokkal, mert nem sokkal az odaér-
kezésünk előtt II. János Pál pápát
fogadták első hazalátogatása és a
kereszténység 900 éves (1079-
1979) lengyel felvételének ün-
nepségei alkalmával. Krakkóban
a szabadtéri oltár sem volt még
elbontva.

A főtéren megnéztük a sudár,
gótikus, koronával ékesített ket-
tős/felemás tornyú Mária temp-
lomot. A templom legértéke-
sebb műremeke a monumentális
(11x13 méteres), hársfából faga-
gott Mária-szárnyasoltárt. A
templomot bemutató szerzetes
magyarul köszöntött minket és
szerényen megjegyezte: szé-
gyelli, hogy csak kicsit tud ma-
gyarul. Természetesen mi jól ér-
tettük. Ismertette a templom törté-
netét, elmagyarázta a szár-
nyasoltár képeit kinyitva is (Jé-
zus és Mária életéből), a torony
építésének történetét és a
„hejnal” (megszakadt kürtjel-
zés) eredetét. Az 1241. évi tatár-
(folytatás a 9. oldalon)

Emlékezés egy lengyelországi zarándoklatra

(folytatás a 8. oldalról)

betöréskor a toronyőr riadót fújt, de egy tatár nyíl eltalálta a torkát. Ennek emlékére ma is felcsendül a templom tornyából a "hejnal".

Ezután a várfallal körbevett Wawel-ba mentünk, mely a lengyel királyok egykori székhelye volt. Wawel hasonlít a mi budai várunkra, a Visztulára tekintő magaslat.

A wawel-i székesegyház háromhajós, amit kápolnasor vesz körül. A székesegyházban saját történelmünk nagy alakjainak sírjaival is találkozhattunk. Itt van a lengyelek körében igen tisztelt Hedvig (Jadwiga) királynő fehér márvány síremléke, Nagy Lajos magyar király leányának nyughelye. Piros-fehérezöld szalagos koszorúkkal és mindig friss virágokkal közösen imádkoztunk Hedvig királynő síremlékénél s elénekeltük a magyar himnuszt. Végül lementünk a lengyel királyok koporsóit őrző királyi kriptába Báthori István erdélyi fejedelem és lengyel király kőkoporsójához és a többi királyi síremlékhez.

A Zsigmond-toronyban van Lengyelország kétszeresen "öreg", legnagyobb harangja, az öreg Zsigmond király ajándéka, melynek csak a nyelve három mázsa súlyú. Ezen a napon Bálint atya vezetésével a krakkói jezsuiták templomában vettünk részt szentmisén.

Nova Huta (nagy ipari város) új, modern templomát is megcsodáltuk. A különlegesen új típusú templom építéséhez Lengyelország minden tájáról adományoztak építési agyagot. Előzőleg a templom helyén egy nagy kereszt állt, ennek tövében télen és nyáron is a szabadban végeztek a szertartásokat, mivel évtizedekig nem kaptak állami engedélyt a templom építésére.

Megtekintettük Wielizka híres sóbányáját is. A három kilométer hosszú járataiban mindenütt sóból készült faragványok, domborművek, szobrok láthatók. Sóból van kifaragva a Szent Antal-kápolna és a templom

nagyságú Kinga-kápolna. A főoltárt a bánya védőszentje, Kinga királylány szobra díszíti (IV. Béla magyar király lánya). Még a csillárokat is sóból faragták, csak úgy csillognak a megvilágított sókristályok. Tünetéyes látvány. A kórus karzatán elénekeltük a magyar himnuszt és a "Boldog asszony anyánk" kezdetű éneket. Sok élménnyel, liften jöttünk fel a bányából, amelynek egyes járatait asztma szanatóriumnak is használják.

Tarnow Bem apó szülővárosa. A városi park kis tavának szigetén emelkedő oszlopokon nyugszik a Bem-szarkofág.

Auschwitz. Ez a nap nagyon szomorú és lehangoló volt.

A turai zarándokok menete Czestochowa főutcáján.

A képen főleg férfiak látszanak, bár e lengyelországi zarándokúton településünkönkről legalább kétszer annyi asszony vett részt, mint férfi

Megrázóan hatott a múzeum és a számunkra vetített film, mely megcáfolta a tábor bejáratának feliratát: "Arbeit macht frei" (A munka szabaddá tesz). A tábort körbejárva megnéztük a "halál-blokkokat", az alagsorban az "éhségcellákat". Maximilian Kolbe páter volt cellájánál imádkoztunk és emlékeztünk a hős szerzetes papra, aki önként vállalta az éhhalált egy családos lengyel rabtársa helyett. Megnéztük a gaskamrákat, a krematóriumot, a kivégzőfalat. Végül a kíséző vezető megmutatta azt az akasztófát, amelyen a tábor egykori parancsnoka nyerte el büntetését.

Eljövetelünk után a látottak hatására sokáig csendben, szótlanul utaztunk tovább.

Czestochowa: zarándoklatunk fő célja, az úrnapi nagy körmeneten való részvétel. Jasna Góra pálosrendi kolostor és katedrális a lengyelek legnagyobb búcsújáró helye. (A pálos rend magyar alapítású.)

A kolostor bejáratánál a minket fogadó páter magyarul köszöntött. Feltűnt nekem ízes, székeles kiejtése, ezért rákérdeztem: -Atyám, Önnek hol ringott a bölcsője? -Csíkszentdomokoson - válaszolta mosolyogva.

Ezek után kötetlenebbül beszélgettünk. Megígérte, hogy délután 4 órakor a kolostor kapujánál

megzavart a hirtelen jött zápor, de a menet zavartalanul haladt tovább hosszú kilométereken át. Leírni nem lehet azt a lélekemelő látványt, amiben részünk volt. Megható volt a lengyelek áhítatos, buzgó vallásossága, ahogy a családok gyermekeikkel részt vettek a szertartásokon. Körmenet után sokan megállítottak minket, érdekelte őket, honnan jöttünk. Mutogatva, nyelvtudás nélkül is megértettük egymást. Egész utunk alatt megtapasztalhattuk a lengyelek magyarok iránti rokonszenvét.

Délután a megadott időben várt minket a székeles páter, aki először a kincstárba kísért minket. A felbecsülhetetlen értékű királyi és egyházi kincsek között XV. századi díszes magyar miseruhát is láttunk.

A katedrális bal hajójából nyíló kőosztású kápolnában van a csodatévő, híres Fekete Mária képe. A kép ruhádszeit drágakövek díszítik. Kísérőnk ismertette a kép és a búcsújáró hely történetét. A gótikus kápolna minden falát évszázadok buzgó zarándokainak hálajelei borítják. Ezután a lovagtermet néztük meg, majd az Arzenált, ahol régi fegyvereket és miseruhákat láttunk. Jasna Góra kolostorának harangtornya 105 méter magas, amit ugyancsak megcsodáltunk. Egy kedves órát töltöttünk ezzel a segítő, vendégszerető, bőbeszédű pálos-rendi atyával, akire ma is szeretettel emlékszem.

Czestochowa-i szállásunk inkább hasonlított zarándokszállásnak, mint a kényelmes motel. A nők apáca zárdában kaptak helyet, mi férfiak magánháznál, tízen is egy szobában, diványon vagy padlóra tett matracon fekvő. Az elszállásolást Sára János, volt turai harangozó intézte. Ő korábban már sokszor járt a kegyhelyen, ismerősei útján szerzett szállást.

Az ötödik nap este fáradtan, de csodálatos élményekkel, lélekben megerősödve érkezünk meg Turára.

Lukács Vilmos

„Ez út hazámba visszavisz”

Elballagtak a nyolcadikosok

„Én iskolám, köszönöm most neked,
Hogy az eljött élet-csaták között
Volt mindig hozzám vig üzeneted!”

Ady Endre *Üzenet egykori iskolámba* című versével indult a 2001-ben, vagyis az új évezred első évében végzett nyolcadikosok ballagási ünnepe.

A hetedik osztályosok nevében *Gulyka Balázs* búcsúzott, kihangsúlyozva az alábbiakat: „Lehet, hogy itt az iskolában csak látásból ismertük egymást, lehet, hogy nem is köszöntünk egymásnak. De kikerülve az életbe, 10-20 év múlva a világ másik végén is boldogan fogjuk üdvözölni egymást. Hát hiszen én téged ismerlek, te is turai diák voltál.”

A búcsúzó nyolcadikosok szószólója *Diós Annamária* volt, aki egyebek közt ezt mondta: „Olyan volt számunkra az iskola, mint egy nagy család. Ha most kilépünk a nagybetűs ÉLET-be, ez a láthatatlan védőfal egyszerre eltűnik, s talán nem hosszú időre, de magunkra maradunk gondjainkkal. Ez az utolsó nap, amikor még az iskola végzős diákjaiként állhatunk e falak között... Legfőképpen tanítóinknak, tanárainknak mondunk köszönetet; ők azok, akik fáradságtalanul igyekeztek bevezetni a tudás világába bennünket. A kudarc mindennap jelen volt, ennek ellenére újra és újra - nem tudom, honnan merítve ehhez erőt - igyekeztek mindazt megtanítani nekünk, ami nehéz volt számunkra.”

Seszták Sándor iskolaigazgató búcsúbeszédében azt fejezte, vajon mi lesz ezután, más lesz-e minden: „Új kihívások, új társak és nevelők, új követelmények várnak, de ti maradtok, akik voltatok: nekünk örökké a diákjaink, szülőknek gyermekei. Tiszta szívvel búcsúzzunk most tőletek, amikor az egyik védőburok leválik rólatok. Sikeres jövőtök alapjai megteremtődtek közös munkánk által, a további építkezés már nagyobb önállósággal fog történni, bár szüleitek és új nevelőitek segítenek majd. Nehéz és boldog pillanatokban emlékezzetek ránk, mert kimondva vagy kimondatlanul ott van szívünk egy darabja bennetek.”

A búcsúszövegek elhangzása után az öt ballagó osztály képviselői elhelyezték szalagjaikat az iskolazászlón.

Mint minden évben, most is megkapták az iskola legkiválóbb nyolcadikos tanulói a hagyományos kintüntetéseket. 2001-ben *Az iskola legeredményesebb tanulója* címet ketten vehették át: *Maczkó Ádám* 8.a és *Tóth A. Dávid* 8.c osztályos tanulók. A *Kiváló sportoló* címet és a vele járó serleget *Bíró Krisztina* 8.d osztályos, a *Kiváló diákiszervező* címet *Sápi Kitti* 8.c osztályos, a *Kiváló diákművész* kintüntetést pedig *Bojtár Bernadett* és *Gáspár Szabina* 8.b osztályos tanuló kapta.

A környezetvédelmi szakkör klét tagjának, *Kókai Anna* és

Kulman Ildikó 8. b osztályos diákoknak, valamint az iskola legjobb számítástechnikusaként számontartott *ifj. Seszták Sándor* és *Tóth*. A *Dávid* neve bekerült a *Dicsőségek* könyvbe.

Az ünnepség egyik kedves epizódja volt az a vers, amelyet *Gáspár Szabina* írt és mondott el köny-

nyeivel küszködve. Ebből szeretnék egy rövid részletet idézni:

„A pusztai szavakat elfújja a nyári szél,
A fogadalmakat megfagyasztja a zord tél,
De várnak álmaink!”

Kép és szöveg: **Takács Pál**

Néhányan a kitüntetettek közül

Maczkó Ádám

Az iskola legeredményesebb tanulója

Tóth A. Dávid

Bíró Krisztina

Kiváló sportoló

Sápi Kitti

Kiváló diákiszervező

Iskolai hírek röviden

Iskolánk diákönkormányzata úgy döntött, hogy ez évben a gyermeknapot osztályközösségekben ünneplik meg. A legtöbb osztály a kirándulást választotta. A sok játék és vidámság után a közösen elkészített ebéd tette rá a pontot a nap eseményeire.

*

Az iskola tanulói több sportágban is részt vettek a Kihívás Napja rendezvényein. A legjobbak értékes jutalmat vehettek át.

Magas a középiskolában továbbtanulók aránya Szinte minden Turán végzett

A turai Hevesy György Általános Iskolában idén **88 tanuló** fejezte be tanulmányait. **Örvendetes, hogy közülük 7 tanuló a speciális tagozaton végzett.**

A végzősök közül 1 diák kivételével valamennyien folytatják tanulmányaikat valamelyik középiskolában. *Villányi Józsefné* igazgatóhelyettes arra a kérdésre, melyik iskolatípust részesítették előnyben a diákok, egy grafikont mutatott. Eszerint a

legtöbbször szakiskolába jelentkeztek, ezt követi a szakközépiskola majd a gimnázium. Az arány a második és a harmadik hely esetében sem fordul meg.

A tisztánlátást idén nehezítette, hogy összeomlott az a központi nyilvántartási rendszer, így csak a legutolsó pillanatban derült ki, melyik diák hová nyert felvételt. -A tanulók többsége a közeli középiskolákat választja - tájékoztatott az igazgatóhelyettes asz-

szony. - Bőséges a választék, hiszen 30 kilométeres körzetben öt gimnázium, két szakmunkás-képző és egy szakközépiskola található. Az egyetemre, főiskolára készülőket a gimnáziumot részesítik előnyben, a szakma iránt érdeklődők a szakiskolát szokták választani. Annál is inkább, mert néhány már ezekben az iskolákban is lehet érettségizni. Mészszebbre csak azok jelentkeznek,

(folytatás a 11. oldalon)

Vetélkedővel zárult a Turai Duma pályázata

Hol vagy, István király?

Már hagyománnyá vált, hogy az általános iskola lapja, a Turai Duma mindig az aktualitásoknak megfelelő pályázatok kiírásával lepi meg olvasóit. Ebben a tanévben a fenti címmel jelent meg felhívás, amely arról tájékoztatta a vállalkozó szellemű osztályokat és gyermekközösségeket, hogy 5 fős csapatokkal vehetnek részt az 5. forduló versenyben.

A verseny első 4 fordulójában jelent meg, az ötödik forduló nyilvános vetélkedő keretében döntötte el, kik bizonyultak a legjobbaknak a feladatok teljesítése során.

A kapott tennivalók sok képpel tették vonzóvá és kellemessé a tanulók munkáját. A megoldásokhoz a résztvevők folyamatosan segítséget kaphattak az iskolai könyvtárban is. A részeredmények havonként megtartott értékelése után 6 csapat kapott meghívást a nyilvános vetélkedőre. Ez alkalommal már zsűri-melynek elnöke Tóth Zs. Istvánné, a Libra könyvesbolt vezetője volt -, és a játékvezetői hármast Szarvas László, a lap felelős szerkesztője és két gyermekmunkatársa fogadta a versenyzőket.

A vetélkedő első feladatában 2 várost - Esztergomot és Székesfehérvárt - kellett felismerni, és megjelölni, hogy hogyan kapcsolódtak királyunkhoz. (születésének és temetésének helye) Ezután versrészleteket kaptak a

csapatok, amelyek az államalapítással kapcsolatosak, ezeknek a címeit és szerzőit kellett megjelölni a feladatlapokon. *Benczúr Gyula: Vajk megkeresztelése* című képének felismerése után a koronázási palást szétnyírt darabjait kellett összeilleszteni, de volt a kor zenéjéhez, és földrajzzal kapcsolatos kérdés

is. Az érdekesebbnél érdekesebb feladatok megoldása során bebizonyosodott: tanulóink sok ismerettel rendelkeznek államalapító királyunkról, és képesek nehezebb feladványok megfejtésére is.

A zsűri értékelése után kiderült: legjobban a 4. d osztály csapata (*Hajdú Melinda, Marton Beat-*

rix, Péli Brigitta, Szendrei Judit, Vandornyik József) szerepelt. Második helyezést érték el az 5. a osztály képviselői, megelőzve a 8. a és d. osztály vegyes csapatát.

A győztesek könyvjutalomban részesültek, ezenfelül valamennyi csapat egy autóbuszos esztrogomi kirándulásra vehetett részt. A vetélkedő minden résztvevője egy-egy impozáns emléklapot kapott.

Takács Pál

Két remek zenés, táncos délután a turai általános iskolában

Elismert ifjú táncosok és zenészek

Azon a bizonyos szombat délutánon, amikor a Sissy táncegyüttes bemutatójára került sor, az iskola tetőtéri termeit alaposan felhevítő nyáriidő fogadta az odaérkező helyi és zsámboki táncosokat, valamint a produkcióikra kíváncsi közönséget. A függönyökön áttörő napsugarak mindent elkövettek annak érdekében, hogy gyengítsék Gólya Gergő nagyszerű fénytechnikáját, az mégis jól vizsgázott.

Raksányi Ildikó bevezetőjéből megtudtuk, hogy a 3 éves táncegyüttes folyamatosan bővül, mert az ének-zenei foglalkozások ennek a művészeti ágnak is sok új hódolót szereznek. Jelenleg 3 csoportban dolgoznak, amelyek összetételét általában az életkor határozza meg.

A bemutatott 27 tánc jól kidolgozott mozdulatai kiváló ritmusérzékről és nagy odaadással győzték meg a közönséget. A nagyobb táncokból nem hiányzott az

akrobatika sem, amely még izgalmasabbá tette a bemutatott modern táncokat. A klasszikus társastáncok - kivált a keringők - is nagy sikert arattak. A műsorszámokat *Kurunczi Anita*, a Szent István Egyetem végzős hallgatója konferálta. A műsor végén alkalmi diszkó volt a szereplők „fizetése”.

A csoport vezetőjétől azt is megtudtuk, hogy a közelmúltban a csapatnak két nagyszerű vendégszereplése volt Erdőkürtön és Zsámbokon, de a Kihívás Napján is kaptak bemutatkozási lehetőséget. Jelenleg két újabb meghívásuk van, ami azt jelenti, hogy a tanév végeztével is együtt marad a kis közösség. A tanárnő arról is örömmel számolt be, hogy az együttes a szülőktől nemcsak erkölcsi támogatást kap, ők állják ugyanis a fellépés után megvendégelés költségeit is. Sokat segít a csoportnak *Szilágyi Eszter* tanárnő is. Valamennyiük munkáját elismerés és köszönet illeti.

A következő nap az iskolában rendezték meg az aszódi Podmaniczky Zeneiskola turai kihelyezett tagozatának hagyományos tanév végi hangversenyét. A tagozaton 7 éves kortól a középiskolás időszakig tanulhatnak a zenét szerető gyermekek. Ebben a tanévben 15 tanuló végzett eredményesen: tizenegyen zongorázni, négyen pedig hegedülni tanulnak. A billentyűsökkel *Raksányi tanárnő*, míg a vonósokkal *Lázár Erika* tanárnő foglalkozott.

A tagozatvezetők nagy örömeire ebben a tanévben két tanuló fejezte be tanulmányait a zeneiskola igazgatójának külön elismerése mellett: *Barcsi Mária* és *Köles Katalin* egyaránt kitűnő eredményt ért el. A tanárnők arról is szóltak, hogy egyre több jelentkezőre számítanak, ez pedig azt jelzi, a szülők elégedettek a tagozat munkájával.

Takács Pál

diák továbbtanul

(folytatás a 10. oldalról)

akik olyan szakmát választanak, amit a környéken nem tanítanak. Néhány esetben az iskola erőssége vagy családi tradíció játszik szerepet.

-Mennyire érezhető Turán a környékbeli hat- és nyolcosztályos gimnáziumok elszívó ereje?

-Negyedik gyermekem nem megy el az idén - mondta az igazgatóhelyettes. - A hatodikosok közül néhányan a hatosztályos gimnáziumot választották, szerintem divatból. A kerettantervek viszont a 8+4 osztályos oktatást támogatják. Azt gondolom, vétek utaztatni naponta egy 10-12 éves gyereket. Az ingázással eltöltött időt másra - pihenésre, játékokra, önképzésre - lehetne fordítani.

A Hevesy György Általános Iskolának kifejezetten jó a híre, és nemcsak a környéken. A tanulókat szívesen fogadják, a pályaválasztási szülői értekezletekre

pedig távolabbi középiskolák igazgatói is bejelentkeznek, főleg olyanoké, ahol már tanult vagy éppen tanul turai diák. Az igazgatóhelyettes szerint ez nem véletlen. Turán emelt óraszámokban tanítják az idegen nyelvet, a magyar és matematika oktatása pedig csoportbontásban történik, emellett minden diák megismerkedik az informatika alapjaival. (A végzősök közül 9 tanuló informatikai szakképesítés megszerzésére törekszik.) A könyvtár jól felszereltnek mondható,

és akkor még nem említettük a sok szakkört és fakultációt. Abban, hogy kevés diák távozik „idő előtt” máshová tanulni, egy kicsit az iskola diákújságjának is köszönhető, amely nemcsak a diákokat, hanem a szülőket is tájékoztatja az intézmény minden napjairól.

Takács Pál

Mit szól az utca embere

a várost cím elnyeréséhez?

Maródiné Lajtos Anita:

Nagyon meglepetta hír és örülünk is neki, csak éppen nem tudjuk, miért kaptuk meg. Sok minden hiányzik még ahhoz, ami egy várost jellemez. Elég csak az útjainkra gondolni. A mellékutak egyszerűen járhatatlanok.

Ruha Péter:

Az utcákat szerintem meg kellene csinálni, meg a strandot, mert akkor lehet csak eldicsekedni azzal, hogy a lakóhelyünk végre város lett.

Szénási Roland:

Egyrészt jó, hogy város lettünk, másrészt pedig nem. Biztosan több rendőr lesz, ezáltal javul a közbiztonság. Ugyanakkor az utakat meg kellene csinálni.

Tóth János:

A faluképen alakítani kellene, meg az utakat is megcsinálni. Láttam, hogy javítják a Tancsics Mihály utat, de ez még kevés. Az ellátáson is javítani kellene, mert az az egy élelmiszeráruház kevés. Egyébként meggyőződésem, hogy a városi rangnak lesz előnye. Dolgos emberek laknak itt. Össze kell fogni és tenni kell érte.

Sztankovicsné Barta Katalin:

Én még csak két éve lakom itt, Budapestről költöztem ide. Tudtam, hová költöztünk, mert a közelben van egy tanánk, az idősebbik fiam is a mi utcánkban vett ingatlant. Azt is tudom, hogy szorgalmas emberek laknak itt. Örülök neki, hogy újra városban élünk.

A kéthetente megjelenő **Józsefváros** című önkormányzati lap május 7-én *A Nobel-díjas hazatért* címmel tudatja olvasóival, hogy az 1966-ban elhunyt Hevesy Györgyöt, a turai általános iskola névadóját a Fiumei úti Nemzeti Sirkertben helyezték örök nyugalomra. Az írás a továbbiakban bemutatja a tudós tevékenységét és az ünnepség szónokait.

A **PestVidék** május 16-ai számában *Balázs Gusztáv* cikkét olvashattuk *Megyei Hulladékgyűjtési terv készül* címmel. A szerző többek között kitér arra, hogy a gödöllői térségi megbeszélésen *Tóth István* turai polgármester arra hívta fel a figyelmet, hogy figyelembe kell venni a szomszédos megyékkel való együttműködés lehetőségét és igényét is. Polgármesterünk azt is közölte, hogy a Zsámbokkal, Vácszentlászlóval és Galgahévízzel közösen megépített lerakótelepünket csak 20 ezer ember hulladékának elhelyezésére engedélyezték, és a lakosság sem adott rá felhatalmazást, hogy máshonnan is szállítsanak oda szemetet.

Ugyancsak a **PestVidék** május 28-i számában *B.A.G.* aláírással jelent meg a *Galga menti zöld csírák* című elgondolkodtató cikk. Környezetvédelmi mintaterület alakul a földvárak és láprétek földje - állapítja meg alcímében. A továbbiakban arról ír: nem lehet kijelenteni biztosan, hogy az utóbi tíz évben javult a környezet állapota a Galga mentén. Nem tudni, milyen egészségügyi hatása van a gyomnövények terjedésének az elhanyagolt területeken - bár a földhivatali ellenőrzések már elkezdődtek -, s azt sem, mennyire veszélyeztetik az ivóvízkészletet a még szigetetlen hulladéklerakók.

A **Pestvidék** május 30-án számol be arról először, hogy várossá nyilvánítják Turát. E témával a **Népszabadság** június 8-án foglalkozott *Újabb városok júliustól* címmel. Ebből megtud-

hatjuk, hogy a városi címre 23 nagyköztség pályázott, de csak 15 kapta meg ezt a rangot. Ezzel júliustól 252-re nő a városok száma. A **Pestvidék** június 9-én *Négy újabb Pest megyei település lesz város* címmel a városi rangra emelt települések helyzetéről, fejlesztési terveiről ír. Turával kapcsolatosan a következőt jegyzi meg: különös közígazgatási csillagkép alakult ki napjainkra Pest, Heves és Jász-Nagykun-Szolnok megye találkozásánál: három szomszédos város: Hatvan, Jászfényszaru és most már Tura példája is jelzi, hogy a megyék szélein is van lehetőség a városiasodásra. Tura, a Galga-völgy legnépesebb községe közlekedési csomópontban fekszik. Éppen ezért népszerű napi és nagybani piaca, a „kis Bosnyák”, valamint havi vására. Kevésbé ipari tehát, mint inkább mezőgazdasági árutermelő, kereskedővárosa lesz a környéknek. Ha teljesülnek a tervek, akkor - miként Tóth István polgármester többször kifejtette - az ipari jellegű Hatvan és Gödöllő között - a kikapcsolódás, a feltöltődés, a termálutizmus városa lesz.

A **Pestvidék** május 25-én *Turai vagy vecsési káposzta?* címmel a turai labdarúgó-csapatnak a listavezető Vecsés elleni diadaláról tudósított. A Lipcsei-legénység igazolta, hogy bárki ellen képes meglepetésre. A játékos-edző végig beöltözve adta utasításait csapatának, amelynek teljesítményével annyira elégedett volt, hogy nem küldte magát melegíteni. A nagy mérkőzés eredménye - mint köztudott - 2:1 lett a Tura javára. Azt hiszem, minden dicséretet megérdemel a turai csapat.

A **Magyar Nemzetben** május 30-án *Osgyán Edina* egész ol-

dalas anyagát közlik *Schossberger-kastély: elhibázott privatizáció* címmel. Az írásból megtudhatjuk, hogyan lett a kastély az indiai Sura kft. tulajdona. A műemlék tetőszerkezetét teljesen fel kellene újítani, állítólag a tulajdonos most keresi rá a kivitelezőt.

A Budavári Önkormányzat **Várnegyed** című lapjának június elsejei száma egy egész oldalon keresztül foglalkozott a Várban lezajlott ünnepségről, amely tisztelgés volt a hősök emléke előtt. A cikkben örömmel olvashattunk arról, hogy a műsorban több művész társaságában fellépett *Maczkó Mária* és *Szabó András* előadóművész is.

Még egy írás a **Pestvidékből**. Június 13-án *Védettek a turai hullók* címmel jelent meg cikk *B.A.G.* aláírással. Ebből megtudhatjuk, hogy a Galga mente állatvilágában is nyomot hagyott az elmúlt évek csapadékos-árvizes időjárása. Nemcsak a békák száma sokszorozódott meg, hanem a siklókkal is sürűbben találkozunk az emberek.

Végül a **Blikk** június 14-i száma *Pest megye ragaszkodik az olimpiához* címmel jelentetett meg cikket, amely arról szól, hogy a budapesti olimpia elképzelhetetlen Pest megye részvétele nélkül. A júniusi közgyűlés 6 millió Ft alaptőkével létrehozta a Vármegye Alapítványt, amelynek elnöke *Sára Sándor* filmrendező lett. Az alapítvány szerint Pest megye olimpia nélkül is fejlesztésre szorul, mivel évente 50-60 ezer fővárosi települ ki a vonzáskörzet településeire.

Takács Pál

Ez már valóság: 3 liter 100 km-en.

3L

Lupo 3L. A legtakarékosabb motor. A lehető legkönnyebb karosszéria. A legalacsonyabb fogyasztás.

- 1,2 literes PD TDI motor, akár 2,7 literes fogyasztással
- stop/start motor ECO fokozattal
- vezető- és utasoldali légzsák, ABS, ASR
- elektrohidraulikus kapcsolású sebességváltó
- könnyített karosszéria
- minimális CO₂ kibocsátás

A 3 literes autó.

Az Ön Volkswagen márkakereskedője:

Autócentrum Gödöllő Rt.

2100 Gödöllő, Szent-Györgyi A. u. 1. Tel.: 28/515-510 Fax: 28/515-520

E-mail: vwertekesites@autocentrumgodollo.hu

A 2,7 literes átlagfogyasztás országúti kb. 90 km/órás átlagsebességgel történő utazásra vonatkozik a 93/116 sz. EG-előírás alapján.

Két kérdés a Vigyázó Kör elnökéhez

Ha nem is érezzük kézzel foghatóan, sőt, ha kételkedéssel is fogadjuk, fordul a világ Turán és Európában is. Egy közeli település, Galgamácsa polgármestere fogalmazott úgy millenniumi falunapra invitáló meghívójában, hogy újkori történelmünket zárjuk le most. Ebben az átalakulásban annak a ténynek is meglesz a maga hatása, hogy július elsejétől Tura város. Mi sem kínál ennél jobb alkalmat arra, hogy két kérdéssel forduljunk *Kuti József*hez, a Vigyázó Kör elnökéhez.

- A Magyar Polgári Együttműködés márciusi konferenciáján a Globalizáció és Magyarország kérdésköre szerepelt. Az egyik előadó, Granasztói György történész, diplomata rámutatott, hogy az európai integráció éppen az oly sokszor negatív jelzőkkel illetett globalizációval ellentétes folyamat. Az is mondhatjuk, hogy az EU azt várja a csatlakozóktól, hogy saját értékeik hozzáadásával gazdagítsák a közösséget. Hogyan érinti ez az értékelés, viszonyulás egy civil szervezet, nevezetesen a Vigyázó Kör gondolkodását, munkáját?

- Elsősorban azzal, hogy az ilyen jellegű kérdéseket, így például az uniós elvárásokat is megbeszéljük, megvitátjuk. Ez azonban eddig is így volt. Az 1990. május 2-án alakult Vigyázó Kör (Egyesület Turáért) elsődleges célja, „pártoktól független vitaforum biztosítása a közelet, különös tekintettel a falu jövője iránt érdeklődők számára”. Véleményem szerint a közeleti emberek nem szabad a kulturált vitáktól félnie, hisz az - kis túlzással - a tanulás egy formája. „Emberi ész és erő csak társaságban fejlődik ki” - fogalmazott Kölcsey, s ezt igazolta egyesületünk elmúlt tíz éve. Több fontos önkormányzati kérdés megtárgyalására került az egyesületi üléseken, sőt előadásokat is szerveztünk - többek között a településarculat-tervezésről, a rendkívüli állapotról, a körjegyzőségről, szövetkezeti üzletrész kérdéseiről. Az egyesület kiemelten

kezelté eddig is településünk értékeinek megőrzését és a testvértelepülési kapcsolatrendszer kialakítását és ápolását a Kárpát-medencében. A kisebbségi magyarság összekötőkapocs a szomszéd népekkel, hiszen Közép-Európa sokszínűségében évszázadokon keresztül megőrizte saját arculatát.

Turának két testvértelepülése van: a színmagyar erdélyi *Csikszentimre* és a vegyeslakosságú felvidéki *Jászó*. A testvérkapcsolatok kezdeményezője mindkét esetben a Vigyázó Kör volt. Számunkra itt és ezzel kezdődik az európaiság. A kör anyagilag is támogatta a „Kárpáti barangolásokat”, a turai általános- és középiskolások erdélyi és felvidéki körútjait. A különböző kultúrájú, anyanyelvű gyerekek között szövődő kapcsolatok reményekkel töltenek el minket.

Az európaiság bölcsőjét itt ringatták a Kárpátok hegyei között: a XVI. századi Erdélyben vallási egyenjogúság és béke volt; Nyugat-Európában ezalatt dúltak a vallásháborúk.

Az emberiség történetének első és második nemzetiségi törvényét Magyarországon adták ki - 1848-ban illetve 1868-ban. Az Osztrák-Magyar Monarchia anyagi jogon biztosította az anyanyelvi oktatást, hatósági levelezést, bírósági eljárás folytatását és folytathatnám.

A nemzeti gőg és kisebbségség egy töről fakad. Történelmi tényekre alapozva tudnunk kell, hogy a Kárpát-medencében ezer éve együtt élő népek kulturális öröksége gazdagítani fogja a nemzetek Európájának unióját. Ez a szellemiség tapasztalható az egyesület által szervezett műsorokon, rendezvényeken, népfőiskolai előadásokon és a *Vigyázó Kör Füzeteiben* is. A későbbiek során az eddig elért demokratikus hagyományok megőrzésén túl fontosnak tartjuk az új ismeretek megszerzését és átadását. Ezek rendszeres megvitatása remélhetőleg elősegíti az eredményesebb és hatékonyabb önkormányzati működés kialakítását is.

- *Martonyi János külügyminiszter az említett tanácskozáson azt is figyelmünkbe ajánlotta, hogy a határokkal elválasztott Európa, az abszolút területiség elve oldódni látszik, nem is volt mindig kontinensünk jellemzője. Igazolódni látszik-e a Vigyázó Kör által kezdeményezett magyar-szlovák turisztikai, kulturális folyosó elképzelése ezáltal és a gyakorlatban?*

- Egyértelműen igen, hiszen már konkrét utazási programok találhatóak a *Gödöllő és Környéke Regionális Turisztikai Egyesület* (GKRTE) idei kiadványában „*Regélő kövek ég alatt és föld alatt*” címmel. Ezekhez a programokhoz burgenlandi és stájerországi pamerek is csatlakozni kívánnak Ausztriából. A cím a csodálatos felvidéki gótikára és a Természeti Világörökség részét képező Gömör-Tornai Karszt barlangjaira utal.

Az említett, igen színvonalas füzetet egyébként *Kálna Tibor*, egyesületünk elnökségi tagja tervezte, aki először fogalmazta meg elképzelését a „folyosóról”. Ezt eredetileg „*Európa Szíve*” című, *Közép- és északkelet-magyarországi, valamint kelet-szlovákiai makroregionális idegenforgalmi és kulturális együttműködési csomagterv* alcímű tanulmányának neveztük és az egyesület 1998 őszén vitatta meg. Ez az anyag a későbbiek folyamán *Kassától Brüsszelig ismertté vált*.

Érthetetlen módon itthon nem kapott kellő publicitást az Osztrák-Magyar-Szlovák Kulturális Idegenforgalmi Folyosó *Együttműködési Szándéknyilatkozatának* ünnepélyes aláírása. Erre Turán került sor 2000 június 24-

én, egy nappal a millenniumi zászló átadása előtt. A rendezvény fővédnöke *dr. Mádl Ferenc* volt, aki akadályoztatása miatt nem tudott ugyan eljönni, de szóban és levélben jókívánságait fejezte ki. Jelen volt azonban a kezdeményezés szlovákiai fővédnöke, *Kardoss Ferenc*, Rozsnyó főpolgármestere, valamint *Lázár Éva* asszony, a betléri Andrassy-kastélymúzeum igazgatója, *Tömöl Zoltán*, Gömörhorka polgármestere, és számos közeleti személyiség, turisztikai szakember. Az idegenforgalom és a kulturális diplomácia számottevő kapcsolati tőkét mozgat és kínál.

Az „*Európa Szíve*” című tanulmány és a hozzákapcsolódó oktatási programok meghatározó részévé váltak a *Phare Szlovák-Magyar Partnerségi Program* elnevezésű projektnak, melyről a Brüsszeli Bizottság a „*Phare: Sikertörténetek*” című, angol nyelvű kiadványában közöl adatokat. A GKRTE Programfüzetében megjelent „*Európa Szíve*” turisztikai programcsomagok részét képezik a spanyol-olasz-osztrák-magyar együttműködéssel kidolgozott „*Európai Kastélyút*” - programnak is.

B. G.

Egyesületi ülést tart a Vigyázó Kör a művelődési házban július 5-én 20 órakor. A tervezett napirend szerint Pásztor László számol be a képviselő-testület időszerű döntéseiről, majd a jövő évi választások társadalmi-politikai környezetéről, a média szerepéről tart előadást Kuti József elnök.

Várossá avatási ünnepség: csak szeptemberben

Bár Tura már július 1-től városnak tudhatja magát, az ilyenkor szokásos ünnepi ceremóniára előreláthatólag csak szeptemberben kerül sor. Ennek legfőbb oka, hogy a település meghívni *Mádl Ferenc* köztársasági el-

nököt. Az időpont-egyeztetések már folynak, legvalószínűbbnek a szeptember 9-i dátum tűnik. Az ünnepség helyszínére is van már javaslat: a ceremóniának valószínűleg a templomkert ad otthont.

Kaviár és lencse

Ismét új darabbal jelentkeztek a Turai Komédiások. A felkészülés tulajdonképpen már őszszel, az évadnyitás után elkezdődött, és azóta folyamatosan, hetenként találkoztak a színjátszócsoporthoz tagjai, hogy a nyári első napjaiban a bemutatóra is sor kerülhessen.

Elsőként azt kérdeztük *Diligens Károlynétől*, *Jutka nénitől*, miért kell ennyi idő a felkészülésre.

-Mi az általunk bemutatásra szánt darabokat apró részre bontva dolgozzuk fel, de mindenképp az egyes jelenetek előkészítése érdekében kisebb játékokkal próbáljuk megérteni a darab lényegét. Mindehhez nagyon sok idő kell. Örvedetes, hogy a próbákon szívesen és nagyon kreatívan vesznek részt színjátszóink, emiatt nagyon sok tekintetben eltérünk az eredeti forgatókönyvektől. Örömmel hallottuk már néhányszor, hogy ezek az eltérések sikeresek. Volt olyan eset is, hogy akik látták nagy színházakban az eredeti darabot, bizony nem, vagy nagyon nehezen ismertek rá.

- **Miért kellett profilt váltani és az eddigi zenés darabok helyett egy ebben nem igazán bővelkedő vígjátékot másorra tűzni?**

- Nem tekintem az új darabot profilváltásnak, de való igaz, hogy ez most nem musical, hanem egy igazi, lendületes, nagyon szórakoztató, de ugyanakkor nagyon tanulságos olasz vígjáték. A kissé módosult megoldásra hamar ráéreztek színjátszóink, és úgy érzem, a közönségnek nagyon fog tetszeni az előadásunk.

- **Hányadik darabbal jelentkezik az idén a szakkör, és eddig hány előadást produkáltak a tagok?**

-Nemrégiben számoltuk össze, hogy a *Charlie nénye* című darabot 28 alkalommal adtuk elő, és ezzel nagyon sok színpadon jelentkeztünk. De a többi darab is megérte a tíz előadást, és az sem utolsó szempont, hogy ezek a legtöbb esetben teltházak voltak. A *Kaviár és lencse* a repertoárunk nyolcadik tagja. A fenti adatokból könnyen ki lehet számolni, hányszor léptünk a világot jelentő deszkákra. Ha ehhez még hozzászámítjuk az alkalmi

fellépéseinket is, amelyeket ünnepeken, megemlékezéseken vagy a táborokban adtunk elő, nagyon tekintélyes szám kerekedne ki belőle.

- **Hogyan lehet ilyen hosszú időn keresztül együtt tartani egy csoportot?**

-Bizony ez nem könnyű. Amellett, hogy a csoport mintegy 50%-a az indulástól állandó tag, meg kell említenem, hogy minden új darabnál egyaránt vannak

tünk *Lukács Gábornak* és állandó segítőjének, *Kuti Balázsnak*. Sokszor meglepnek minket egy-egy új elképzelésük bemutatásával. Azt hiszem, azt sem felesleges hozzátennem, hogy - csakúgy, mint a szereplők - mindezt ellenszolgáltatás nélkül végzik.

- **Ön szerint mi az új darab mondanivalója, tanulsága?**

- Erre a kérdésre *Móricz Zsigmond: Hét krajcár* című novellájának soraival szeretnék vála-

Takács Pál felvétele

érkezők és távozők.

- **A kívülálló úgy tapasztalja, az évek során nemcsak az előadások színvonala fejlődött, hanem a színpadi háttér is.**

-Így igaz, tényleg magas színvonalú a színpadkép kialakítása. Ebben nagyon sokat köszönhe-

szolni: "Jól rendelték azt az istenek, hogy a szegény ember is tudjon kacagni. Nemcsak sírás-rívás hallik a putriban, hanem szívből jövő kacagás is elég. Sőt az is igaz, hogy a szegény ember sokszor nevet, mikor inkább volna oka sírni." Szabó Katalin

Egy kis nyelvelés Súlyosít és lenagyít

Néhány hete egy bírósági ügy kapcsán hangzott el valamelyik tévécsatornán, hogy a Legfelsőbb Bíróság a korábban kiszabott ítéletet *súlyosította*. Jóllehet a tanácsvezető bíró is így használta a kifejezést - nyilván nem szakmai hozzá nem értésből, hanem nyelvbottlás miatt - a televízió munkatársai azonnal ezt az alakot kezdték használni a híradások során, pedig nyilvánvaló, hogy egy korábbinál szigorúbb ítélet meghozatala során a korábbi büntetést *súlyosítja*, vagyis súlyosító ítéletet hoz.

A súlyosít ige a *Helyesírási kézikönyvtárban* nem is szerepel, megtalálható viszont *A magyar nyelv értelmező szótára* és a *Magyar értelmező kéziszótár* című kiadványokban. Mindkét helyen szerepel a régies stílusmegjelölés, sőt az egyikben az irodalmi nyelvhasználat körére történeti utalás, és éppen Vörösmarty és Jókai példái olvashatók.

A *súlyosít* újabb fejlemény, köznyelvünk ezt az alakot használja - s vele együtt a jogi szaknyelv is -, amely tökéletesen beillik hasonló képzésű társai sorába: *öregbít* (pl. valakinek a hírnevét), *nagyobbít*, *kisebbit*, *hosszabbít* stb. Jelentése: *súlyosabbá tesz, nyomasztóbbá, nehezen elviselhetővé tesz*. Ez történt a korábbi bírói ítélettel is.

Nagyjából ugyanabban az időben hangzott el egy nyári alkotótábor munkáját népszerűsítő műsorban, hogy az este elkészített fotókat reggelre lenagyítják. Ebben csak az a bökkenő, hogy *lenagyít* igénk nincs. A *nagy* melléknévből az *-ít* képző segítségével olyan igét kapunk, amely elé számtalan igekező tehető - pl. *kinagyít*, *megnagyít*, *felnagyít* -, de a *le-* igekező semmiképpen sem. Hiszen a *nagyít* ige jelentése éppen az, hogy az eredeti méretnél nagyobbá tesz, átvitt értelemben eltúloz valaki valamit, a *le-* igekező pedig ennek éppen az ellenkező irányú jelentésmódosításra utal, ami ebben az esetben lehetetlen, ugyanis nem lehet valamit úgy nagyobbá tenni, hogy eközben kisebbé váljon. Pedig más jelentés nem jöhetne szóba, mert ebben az esetben a *le-* igekezőnek a lefelé irányuló cselekvésre utaló jelentése sem lehetséges - pl. *lemez*, *levisz*, *lefut* stb. -, mert ilyen nyelvi összefüggés nincs. Helyesebb lett volna azt mondani, hogy az esti felvételekről reggelre elkészülnek a nagyítások is.

A fenti két eset azért aggályos a gyakorló magyartanár szemszögéből, mert a tévéző és a rádióhallgató könnyen hajlik arra a következtetésre, hogy ami a műsorokban elhangzik, az mind helyes. Pedig - sajnos - koránt sincs így! -g-1

HARMÓNIA

Esküvő- és rendezvényszervező iroda

- zenekar
- autóbérelés
- fotó-video
- vőfély
- meghívó

Tel/fax:

28/430-627, 30/9929-170

NOVOGAST
party service

30/318-8260

Teltház volt a lemezbemutató

"Mennyből jöttünk tihozzátok"

A civil kezdeményezések korát éljük. Ez a társadalmi élet szereplőinek egyrészt jó, hiszen nagyfokú szabadságot, függetlenséget jelent, másrészt rossz, mert a működéshez, a tervek megvalósításához szükséges pénzforrásokat is nekik kell előteremteni pályázatok segítségével, szponzorok felkutatásával. Így született a Turai Énekmondók most megjelent, "Mennyből jöttünk tihozzátok" címet viselő CD-je és kazettája.

Nemrégiben egy lakodalomba voltam hivatalos Csömörre. Éjfél felé a vőfély bejelentette, hogy egy kis meglepetéssel szeretnének az ifjú párnak kedveskedni. Öt fiatalból álló együttes váltotta fel a lakodalmi zenekart, és néhány ír népdalt adtak elő. Mondanom se kell, zajos sikert arattak. Divat lett az ír népzene, a világgé. Elég csak bemenni a szupermarketekbe, és több száz ilyen zenét tartalmazó lézerkorong kacsint ránk. Abban viszont már korántsem vagyok biztos, hogy magyar népzenei CD-t is lehet ott kapni.

Vajon mit szolt volna a násznép Csömörön, ha mondjuk a Turai Énekmondók lepik meg az ifjú párt a produkciójukkal? Biztos vagyok benne, hogy ők is sikert aratnak, mert a jót, a minőséget azért mindenki szereti. Legfeljebb meglepődtek volna, hogy ilyen produkciók is születnek manapság. A magyar népzene jelenleg kevésbé divatos, mint a külföldi, ritkán lehet hallani, látni a rádióban és a televízióban. (A Dáridóban látható, a tiszta forráshoz már alig-alig kötődő, kiöregedett popsztárokkal elénekeltetett dalokat nem sorolom ide.)

A Turai Énekmondókat nem biztatta senki, hogy CD-t adjanak ki, mégis törvényszerű volt ennek bekövetkezése. A Maczkó Mária népdalénekes nevével fémjelzett, 15 fiatal lányból álló csoport ugyanis azt tűzte ki célul, hogy terjesszék szűkebb pátriájuk népdalait, illetve megismerkednek más

tájegységek énekeivel is. A terjesztés, a megőrzés legalkalmasabb eszközei pedig a hanghordozók.

Maczkó Mária a Mennyből jöttünk tihozzátok című CD-nek és kazettának június 17-én a művelődési házban tartott, nagy sikert aratott bemutatóján az éneklés szerepéről is beszélt. Azt mondta, az a szép benne, hogy egyszerre jelenthet kitárulkozást, örömszerzést, vigaszt. A 15 fiatal pedig megértette a feljüket sugallt törekvését, hogy a kincset, amit kaptak, tovább kell adniuk. De példát mutatnak azzal is, hogy láttatják korosztályukkal, ebben a rohanó világban, ahol az ember hajlamos a magába fordulásba, létezhet olyan értékmentő közösség, amelybe egyszerűen jó tartozni. Bizony örömteli volt látni, hogy az estén és a lemezen szóló éneklő Gódor Nikoletta már a következő generációt, az utánpótlást jelenti, akinek majd át lehet adni a stafétabotot.

A 2001 darab CD-n és 1100 darab kazettán - a példányszámok is beszédesek - megjelentetett, az énekmondók művészeti vezetője által szerkesztett hanganyag elkészítésében a Gajdos zenekar működött közre. A fotókat Seres Csilla és Mészáros Ferenc készítette, a borítót Seres Tünde tervezte, míg a grafika Ádám Anita kezét dicséri.

Most már rajtunk van a sor,

hogy megvásároljuk és másoknak is ajánljuk ezt a gyöngyszemet, amiről ráadásul azt is elmondhatjuk, hogy a saját

mondanak köszönetet jövőöiknek:

Tura Nagyközség Önkormányzata és Képviselőtestülete, Duna Televízió, Sára Sándor, dr. Sára István, Larus Holding, Maczkó Mária, Szienna Grafikai Műhely, Csilla Fotó, Galga Áfész, Tekker Kft., Seres Tünde, Gódor Hús-és Vegyeskereskedés, Medifém Kft., Galga-Bau Kft., Maczkó Istvánné, Tóth István (Ödön), RH+ Video Kereskedelmi és Szolgáltató Bt., Áts Etele, Lévai József, Loby Autósbolt, Közép-Magyarországi Regionális Ifjúsági Tanács, Szilágyi József(Söpy), Szovicsné Kolesza Erika, Vigyázó Kör (Egyesület Turáért), Ali Lakáskultúra és Ajándékbolt, Aqua Fontis Patika, Dolányi Mihály, Erdélyi Ágnes, Fekete László, Györiné Szécsényi Mária, Marcsi Falatozó, Sápiné Lukács Ildikó, Szaratov II. Klub, Volocs Épker Bt., Zágoni István.

Rác Zoltán

Mészáros Ferenc felvétele tunk. És persze nagyon várjuk a folytatást!

A Turai Énekmondók ezúton

Nagyobb forgalomra számít a Takarékszövetkezet

(folytatás az 1. oldalról)

A pénzügyintézet vezetője szerint Tura ma még nem minden területen ért el városi szintet. Az utak állapota közismert, a település központja nem mutat városias képet. A többi infrastruktúra viszont megvan, és éppen a városi cím megszerzése gerjesztheti a további fejlődést. A takarékszövetkezet dolgozói mindenképpen az ügyfélforgalom megnövekedésére számítanak. Optimizmusukat arra alapozzák, hogy az épület központi helyen van, így az új államigazgatási szolgáltatásokat igénybe vevők nagyon könnyen elérhetik majd őket. Hosszú távon pe-

dig az idegenforgalom fellendülése bővítheti az ügyfélkört, melynek kiszolgálása érdekében a felújított épületben később valutapénztár is kialakítható lesz. Forgalmnövekedésre számít a Galga Áfész is, amely eddig jól állta a versenyt a környéken működő multinacionális cégekkel. Tudtuk meg Országgné Pásztor Márta kereskedelmi osztályvezetőtől. A turai ABC áruház tavaly megszületett, új hentespultot építettek be, a kínálat bőséges, az árak pedig versenyképesek. A parkolási gondokon az udvar leaszfaltozásával igyekeznek könnyíteni.

R.Z.

RH+VIDEO
GÓDÓLÓ
Fenyvesi főút 2.
Tel./Fax: (28) 421-825

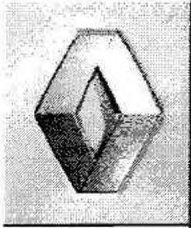
- ✓ kiadványszerkesztés
- ✓ újságírás
- ✓ videofilmkészítés

digitális utómunkával
álló- és mozgóképek
digitalizálása, CD-re

Turai Hírlap
az egyik referenciánk.

KÖVETKEZŐ

LAPZÁRJA: JÚLIUS 20.
MEGJELENÉS: AUGUSZTUS 17.

RENAULT thalia

Komoly autó, könnyed ár.

Újdonság! **Renault Thalia**. 510 literes csomagtér, dupla légzsák, 5 fejtámla, SRP biztonsági rendszer, szervokormány, elektromos ablakemelő és tükrök, központi zár, 1,4-es, 75 lóerős és 1,4-es, 16 szelepes, 98 lóerős motorok.

Most még kedvező áron, **2 millió 195 ezer Ft-tól** vásárolható meg márkakereskedésünkben.

A részletekről és a feltételekről, kérjük, érdeklődjön márkakereskedésünkben!

**KÉPE TIBOR Kft. 3021 Lőrinci, Bajcsy-Zs. u. 57.
tel.: (37) 388 132, 389 218, fax: 389 233**

Gyógyítható, ha a beteg is együttműködik

Tüdőszűrés előtt a TBC-ről

Paleontológusok speciális módszerrel a földtörténeti őnkorbán is találtak a gümőkór baktériumának 10-15 ezer év előtti jelenlétére utaló nyomokat. Az első jeleket az egyiptomi múmiák csontvázában fedezték fel. Az ókor első metropoliszaiban, így Alexandriában, Athénban, Rómában már megjelenhettek a tuberkulózis járványok, sőt talán némi védettség is kialakulhatott az őslakosok között, de betörő sivatagi törzsek hamar áldozatául eshettek a betegségnek.

A XVIII. században az urbanizáció, az iparosodással járó lakossági koncentráció, a városi nyomornegyedek következtében a kisebb járványokból nagyok lettek, majd a XIX. században érte el a fertőzés Kelet-Európában a tetőpontját. A városi lakosság gyakorlatilag 100%-a fertőződött a gümőkórral és minden negyedik embert ez a betegség vitt el. A megkésített ipari fejlődés következtében a járvány Nyugat-Európa államaihoz viszonyítva mintegy 50-75 év késéssel érkezett el Magyarországra. (Belső-Afrikába az 1900-as évek elején, az eszkimók közé a XX. század közepén jutott el.)

Az első világháború után, a 20-as évektől a gazdasági-kulturális helyzet javulása következtében a halálozási görbe jelentős mértékben javult. Az 50-es évektől döntő fordulat következett be. Megjelentek az új, hatásos antituberkulotikumok, kialakult a tüdőgondozók, később a szűrőállomások rendszere, illetve a gümőkóros betegek ellátására épült szanatóriumok.

Mindezek eredményeként a tuberkulózis járványhelyzete látványosan javult. Egészen 1991-ig (az USA-ban már 1984-ben), amikor fordult a kocka, és "új" tbc járvány alakult ki. Oka lehet a népesség mozgása, a bevándorlás, bizonyos rétegek szociális helyzetének romlása, az alkoholizmus és az AIDS. Ugyanitt megjegyzendő, hogy egyébként jó egzisztenciális körü-

mények között él, sem alkoholt, sem drogot nem fogyasztó betegeink is vannak, kik esetében a fogékonyságot, a tbc-s megbetegedést direkt módon magyarázni nem tudjuk.

A tuberkulózis egyfajta specifikus gyulladás. Kórokozója a Mycobacterium tuberculosis, mely cseppfertőzés révén jut a tüdőbe. Az első fertőzés, az addig nem érintett szervezetben "primér komplexus" formájában jelentkezik, többségében gyermekkorban. Ennek gyógyhajlama igen jó, parányi, meszes góc visszahagyásával emlékeztet a lezajlott betegségre. Sajátos módon azonban az elmeszesedett gócban nem pusztul el valamennyi baktérium, gyakran maradnak "alvó" állapotúak is, melyek később, nem tisztázott körülmények között ismét szaporodásnak indulhatnak. A felnőttkori tbc vagy az elsődleges fertőzés fellángolásából ered, vagy masszív mennyiségű baktérium belégzéséből keletkezik.

A panaszok, ha egyáltalán vannak, lehetnek egészen enyhék, esetleges általánosak: fáradékonyság, étvágytalanság, hőemelkedés, köhögés, köpetürítés, mellkasi fájdalom. A bekövetkezett specifikus tüdőgyulladás mellkas röntgen felvételen mindenféleképpen ábrázolódik, alakja és nagysága változatos. Felismerése a röntgenvizsgálatra alapozódik. Ezt támasztja alá, ha a köpetváladékból festéssel, ill. tenyésztéssel módszerrel kimutatható az úgynevezett saválló baktérium (a beteg valójában ez esetben tekinthető fertőzőképesnek). A köpet lehet "saválló negatív" is, de ez nem zárja ki a betegséget. A diagnózis harmadik igazolása az, ha a szokványos gyulladásgátló antibiotikumra nem, csak antituberkulotikus szerekre reagál a tüdőgyulladásos elváltozása.

Míg az aspecifikus tüdőgyulladás 1-4 hét alatt gyógyul (1-2 hetes gyógyszereszedés mellett), addig a tbc kezelése fél évet, egy évet is igényel, valamint a beteg szoros együttműködését.

A fentiekén kívül tudjuk még azt is, hogy a tbc nem csak a tüdőt betegítheti meg. Az elsődleges, a tüdőt ért fertőzés során, ha a szervezet védekezőképessége alulmarad a fertőzéssel szemben, a kórokozó a keringéssel a vér útján eljuthat szinte valamennyi szervbe. Ezek közül első helyen áll a vese, a nemiszervek, a csont és a nyirokcsomók érintettsége, az agyhártya, mellhártya gyulladása.

Végül térjünk ki a gümőkór elleni küzdelem magyarországi módszereire.

1. A lakossági tüdőszűrés lakadatlan végzése, ennek során a teljesen panaszmentes "beteg" korai kiemelése.

2. A felismert új beteg környezetének kivizsgálása, esetleges további új esetek felderítése,

másrészt a veszélyeztetettek számára megelőző kezelés beindítása céljából.

3. Az újszülöttek BCG oltása, mely hatása 12-14 évig tart, ill. 11 és 18 éves korban a BCG oltás megismétlése, ha a szervezet védekezőképessége nem mutat (vagyis a tuberculin szűrés negatív).

Végkicsengéstül annyit, hogy a tbc ma, ha nem is népbetegség, de a száma jelentős és bármely réteget érinthet, valamint gyógyítható, ha a beteg együttműködik.

Turán a tüdőszűrésre július 30. és augusztus 24. között kerül sor. A megjelenés a 30. év feletti polgároknak kötelező, de a fiatalabb, már nagykorú korosztály tagjainak is ajánlott.

dr Simorjay Zsuzsa
főorvos

A Zöld Szív szakkör nagy napjai

Néhány héttel ezelőtt a Zöld Szív szakkör *Jenei Csabáné* tanárnő vezetésével Környezetvédelmi Krónika címmel pályázatot küldött Pomázra, a Zöld Szív Ifjúsági Természetvédő mozgalom központjába. A pályaműben leírták mindazokat a munkákat, amelyet a szakkör tagjai végeznek. Ezek közé tartozik a papírgyűjtés, a használt elemek gyűjtése, az állatok és a virágok védelme, a Galga vízének vizsgálata, a turai egyhajú virág gondozása és a Csontospart 11 növényének védetté nyilvánítása. A pályázatírás egyébként nem számít rendkívüli eseménynek a szakkör életében, hiszen 6 éve rendszeresen teszik ezt, ráadásul nem is eredménytelenül, hiszen már többször nyertek különdíjat.

A pályázat elküldése után azonnal elkezdtek a Föld Napja műsor előkészítését. A kis produkció versekkel, szemelvényekkel, dalokkal arra figyelmeztette diáktársaikat, hogy úgy kell vigyázni Földünkre, hogy az még sokáig képes legyen az em-

beriség szolgálatára.

Alig múlt el az ünnepség, a postás levelet hozott a szakkörnek, amelyből kiderült, megnyerték a pályázatot, és a szakkör tagjai közül néhányat három napra Siófokra hívnak. A tanárnőt erről faggattuk:

- Nagyon izgalmas volt a három nap, különösképpen az volt felejthetetlen, hogy a díjkiosztóra este 10 órakor egy katamaránon került sor a Balaton kellős közepén. A díjkiosztóra hat gyermeket sikerült elvinnem. A kirándulás önköltséges volt, és az útiköltséggel együtt fejenként több, mint 7 ezer forintot kellett fizetni. Sajnos senkinek nem jutott eszébe, hogy legalább némi hozzájárulással csökkentse ezt a nem kis kiadást. De így is megérte, mert egy szép játékon is részt vehettünk, melynek a Balaton Nemzeti Park felfedezése címet adták. Mi a Tihanyi félszigetet választottuk.

A szakkör hónapról hónapra fontos és eredményes munkát végez. Ehhez kívánunk újabb sikereket és sok-sok kitartást. T.P.

Mozgás, Tura!

- Kedveském, én mindennap mozgok, de nem tizenöt percet, hanem reggeltől estig. Az ilyet legfeljebb a maga fajtáknak találták ki - néz rám kissé megvetően az egyik kertben kapáló néni, amikor arról kérdezem őt, mi a véleménye a Kihívás Napjáról. Aztán megenyhülve teszi hozzá, tud erről az örületről, mert az unokái nagy lelkesen meséltek neki a programokról.

Amíg a földeken a muszáj, no meg az akaratérő viszi mozgásba a lakókat, addig a most más szerepkört betöltő piactéren a közös öröm, a jókedv, no meg a virtus. A fekvő nyomóknál minden bizonytalansággal ez a legkevésbé látható, mert mégiscsak kínos lenne a bámészkodó lányok előtt visszajutni a súlyt.

Ez a veszély beszélgetőtársamat, *Kis Dánielt* azért nem fenyegeti.

- Három éve járok rendszeresen edzeni, kisebb-nagyobb megszakításokkal a turai konditerembe. Szeretem csinálni, mert ilyenkor kidolgozom magamból a feszültséget. Az előbb 110 kg-ot nyomtam ki, ez azért bőven több annál, mint amit a testsúlyom alapján teljesítenem kellene. Igaz, nyomtam ennél már jóval többet, 135 kilogrammot is. Arra a kérdésre, hogy a kidolgozott felsőtest előnyt jelent-e a lányok meghódításakor, rövid és tömör választ kapok: a lányoknál a lóvé jelenti az előnyt.

Az üzletház melletti füves területen két ló rója a köröket szorgalmasan néhány vállalkozó szellemű kisdíjakkal a hátán. Az egyiknél *Nagy Tóth István* éppen egy kislányt segít nyeregbe.

- Eddig minden évben résztvevője voltam a Kihívás Napjának. Csak dicsémi tudom a szervezőket. Remek a hangulat, formálja a közösséget, és a mozgás is ránk fér - válaszolja, amikor a rendezvényről kérdezem.

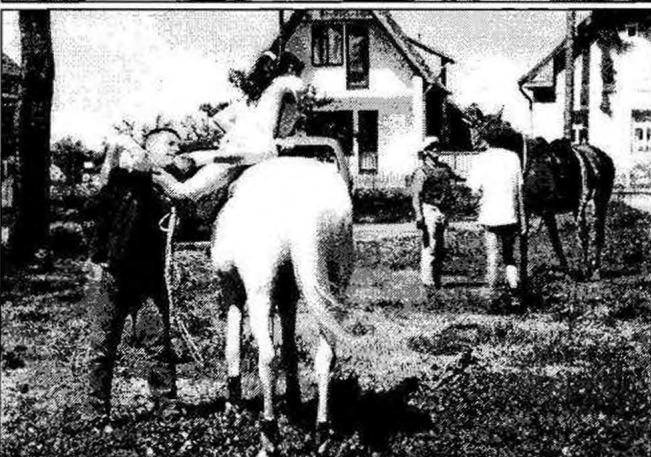
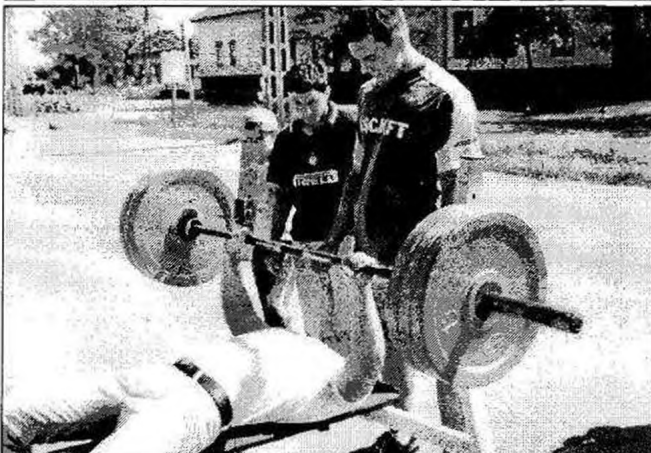
- De itt a lovak mozognak - jegyzem meg, mire cinkosan felém kacsint.

- Megoldhatjuk, hogy a lovas is dolgozzon. Erre persze nem kerül sor, mivel a nyeregben ülő leányzó rémülten könnyörög, ma-

radjon a megszokott tempó. A tréfa viszont bejött.

A főtéren nemcsak fiatalokat látni, hanem középkorúakat is. Őt hat asszony tolja egymás mellett a kerékpárt, és mi tagadás, kissé

távot - magyarázza *Dénes Györgyné*. - Mi holnap is kerékpározni fogunk, mivel azzal járunk dolgozni - teszi hozzá. Aztán szinte vezényszóra pattannak nyeregbe a hölgyek, s in-

tikkadtaknak tűnnek.

- Nagyon meleg van, így elég sokat kivett belőlünk ez a néhány kilométeres biciklitúra. Azt meg még kalkulálja hozzá, hogy a munkából jövet teljesítettük a

dulnak, most már hazafelé véve az irányt. Gyanítom, otthon sem pihenni fognak először. Maradnak viszont a gyerekek, akik az aerobic bemutatóra várnak. Kisvártatva feldübörög a zene, s

Pázmándi Ildikó vezetésével máris felveszik a ritmust. Azért őket is kimeríti a 10-15 perces intenzív mozgás, s úgy buknak a művelődési ház igazgatója osztotta fagyirudacsákra, mint kacsák a nokedlire.

- Tünde, nekem is jut egy? - kérdi a hangosító berendezés mellett ücsörgő *Nagy Roland*, aki nem a mozgástól fáradt, hanem attól, hogy lassan 36 órája talpon van.

-Úgy terveztük, hogy tegnap este hat órára összeállítjuk a cucot, aztán alig éjfél előtt végeztünk. Futóversennyel indult a műsor, amire kijöttek vagy százötvenen. Azóta nonstop mennek a különféle programok, a jó hangulathoz meg kell a zene. Néha én is megyek egy kört, mert elzsibbad a derekam a sok ücsörgéstől. A pakolásor meg szeríntem ledolgozom majd a többiek előnyét.

A szokásos játékok - kosárlabda, gumivár mellett jól megfér a régi népi játék is. Néhány iskolás *Békési István* tanár úr vezetésével pástorjátékot játszik. Bottal ütök el a „csülköt”, amit most egy fabábu helyettesít. A tanár úr lelkesen magyarázza nekem a játékszabályt, ami számomra elsősre bonyolultnak tűnik. Viszont a turai diákok néhány éve rendszeresen játsszák. A játékból a téren lévők magas száma miatt most csak a célba dobásokra kerül sor.

A nagyszabású program motorja *Seres Tünde*. Hol itt tűnik fel, hol ott. Labdát ad a pingpongozóknak, egyeztet a programokat, begyűjti a pontokat, fagyit oszt, kerékpárral száguld egyik helyszínről a másikra.

- Örülök, hogy most is megmozgatja a turaiakat ez a kezdeményezés, amelyre immáron harmadik alkalommal került sor. Szerencsére ezúttal is sokan az ügy mellé álltak. Nem az országos versenyért csináljuk - rossz tapasztalatunk van, sok a csalás - hanem a településért, az itt lakókért - hadarja szinte egy szuszra, aztán robot tovább a másik négy helyszín valamelyikére. Pedig még megkérdeztem volna tőle, jövőre is lesz-e Kihívás Napja. Bár az is lehet, hogy ez a kérdés felesleges, annyira biztosra veszem a választ. Lesz.

Kép és szöveg: Rácz Zoltán

A Budaörs már 2:0-ra vezetett

Győzelemmel zárta a bajnokságot a Tura

(folytatás az 1. oldalról)

A bajnokság vége felé a csapatok egyre tartalékosabbak. Igaz, minket nem a kipontozódások tizedeltek, hanem a sérülések. Ezen a mérkőzésen Takács, Stefkó és Buzma volt a hiányzó, ezért visszatért a pályára Pusztai és Tóth I.

Az I. féldő 27. percében szereztünk vezetést. Burai 25 méterről leadott lövése után a labda a tápiógyörgyei kapu bal felső sarkában landolt. A II. féldő 17. percében Lőrincz gólja biztosította be a győzelmet a hazai csapatnak.

Ifi: 2:1

Tura: Hegedűs - Kuti, Kátai K. Kátai I., Tóth G. (Tóth T.) - Vilhelm, Diós D., Drégeli, Szénási - Gólya, Matos.
Ezen a napon nem ment a fiataloknak, csak szépíteni tudtak.

Gyömrő-Tura 0:4

Gól: Bazsó(3) Kuti. **Jó:** az egész csapat
Tura: Sipeki (Varjú) - Sukaj, Merényi, Sármany, Lőrincz - Pusztai (Pázmándi), Kovács (Buzma), Bagó, Burai - Kuti, Bazsó.

1:0 arányú vezetéssel Burai fejelgettsége miatt az I. féldő

35. percében 10 főre fogyatkoztunk. Burai egy ellene elkövetett szabálytalanság után durva szavakkal sértette a játékvezetőt, melyért azonnal piros lapot kapott. Nem mérlegelte, hogy csapattársait nehéz helyzetbe hozta, ám szerencse ezúttal mellénk állt. A fiúk megmutatták, hogy 10 emberrel is nyerhetünk.

Ifi: 0:2

Gól: Kuti T. Gólya

Tura: Hegedűs - Diós G., Kátai K., Drégeli (Hangodi), Tóth T. (Basa Bálint) - Kuti T., Vilhelm T. (Basa Balázs), Diós D., Szénási - Gólya, Matos (Karácsondi) Kuti Tomi 16 méteres lövése és Gólya István kiugrása eldöntötte a mérkőzést.

Nagykátai-Tura 3:2

Gól: Kuti (2) Jó: Kuti, Sukaj, Pusztai
Tura: Sipeki - Sukaj, Sármany, Lőrincz, Buzma - Pusztai (Pázmándi), Kovács, Bagó (Tóth I.), Stefkó (Takács) - Kuti, Bazsó. Az idény legertalékosabb csapatával léptünk pályára. Burai előző heti szövegelése számára 4 bajnoki mérkőzéstől való eltiltást eredményezett. Merényi pedig a 3. begyűjtött sárga

lap miatt nem léphetett pályára. Sérült cserélt sérültet (Stefkó-Takács).

A mérkőzés esős, szomorú időben, lagymatag hangulatban indult. A nagykátaiak 12. percben lött gólja figyelmeztette a csapatot, ideje lenne felébredni. Kuti Laci egyenlítő gólja után 1:1-es féldői eredménnyel vonultak öltözőbe a csapatok. A második féldőben egy újabb Kuti-gól révén szereztünk vezetést. Ez követően rengeteg 100%-os gólhelyzetet puskáztunk el, ami törvényszerűen megbosszulta magát. A hazaiak 5 perc alatt fordítottak és megszerezték a vezetést. Futottunk az egyenlítés lehetősége után, amire volt is esélyünk, ám ezzel sem tudtunk élni.

Ifi: 0:5

Gól: Matos, Kátai K., Szénási, Gólya (2)

Tura: Hegedűs - Kuti T., Kátai K., Kátai I., Tóth G. (Hangodi) - Tóth T. (Karácsondi), Basa Balázs (Basa Bálint), Diós D., Szénási - Gólya, Matos.

A fiúk élvezték a játékot, szépen, felzabaldultan játszottak és parádés gólokat löttek.

Horák Mária

Tura-Budaörs 4:2

Gól: Sármany, Kuti, Bazsó, Bagó

Jók: Sukaj, Pusztai

Tura: Sipeki - Merényi-Sukaj, Buzma (Sármany), Lőrincz - Pusztai (Tóth I.), Kovács (Györe), Bagó, Stefkó - Kuti, Bazsó. Az első féldő gyenge játékot hozott. Eseménytelen félóra után, egy védelmi hibát követően a vendégek megszerezték a vezetést, amit a féldő végén egy jól eltalált lövéssel tovább növeltek.

Szünet után többet támadott csapatunk, és a 15. percen Sármany szép fejesgóllal szépített. Ekkor talán még senki sem gondolta, hogy sikerül megfordítani a meccset. Három perc múlva Kuti ment el a szélen és egy szép szót követően egyenlített. 17 perc múlva Bazsó villant egyet és a kapus mellett elgurítva megszerezte a vezetést. Egy perc sem telt el, és újabb hazai gól született, ekkor Bagó fejelet a hálóba. Bár már különösebb tétje nem volt a találkozónak, a fiúk nagy akaratőről tettek tanúbizonyságot és szépen búcsúztak a szowntól. Ugyanez mondható el az ifikről is, akik 13 góllal verték a vendégeket.

erzé-

Költői gondolat

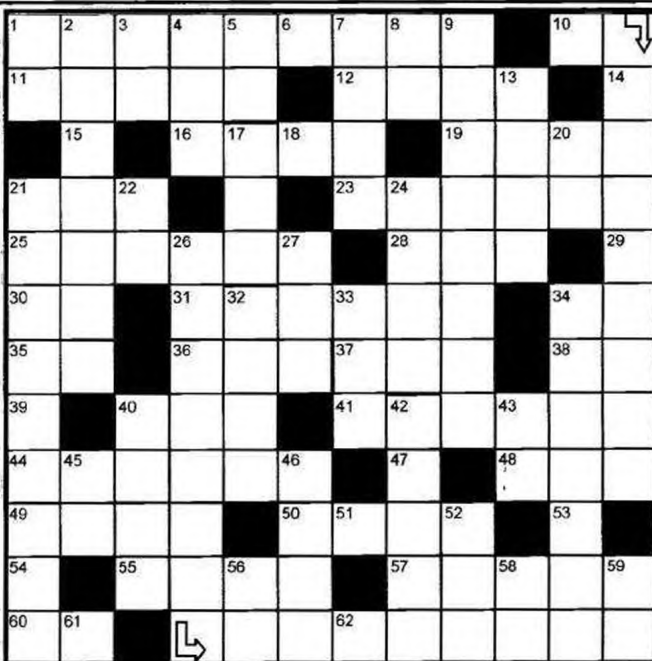
Ralph Waldo Emerson amerikai költő gondolatát idézzük.

Vízszintes: 1. A megfejtés első része 10. **A** megfejtés harmadik része (zárt betű: **E**) 11. Hegyekben élő, kecskéhez hasonlító állat 12. Hegycsúcs 14. Római 5 15. Newton 16. Hiányosan tétéz! 19. József Attila verse 21. Irodai kapocs 23. Szó eleme 25. Véleményét... (egyért) 28. A végén meszelt! 29. Ipszilon 30. Némán néz! 31. XX.sz-i írónk (... István) 34. Étélizésítő 35. Zenei hang 36. ... de Janeiro 37. REA 38. Néma zene! 39. Oxigén 40. Evakuálás kezdete! 41. Lószerszám 44. Fiatalember 48. Nagyi németül (OMA) 49. Nemesgáz 50. Nem szoroz 53. Dehogy! 54. Hatharmad! 55. A fejünket tartja 57. Nagyon régi 60. Bentről.

Függőleges: 1. Névelő 2. Dal- lam 3. Erre fele! 4. Megye páratlan betű! 5. Szobába 6. Spanyol autójel 7. Gabonaféle 8. Perc darab! 9. Igazán 10. Átmérő 13. Sakkjátzsma vége 17. Fehér ital 18. Észak 20. Éjfél tart 21. **A** megfejtés negyedik része 22. Üres mozi! 24. Muzsika 26. **A** megfejtés második része 27. Űrmérték 32. A tó jege teszi 33. Érkezik röv. 34. Részére 40. Férfinév 42. Pest megyei város 43. Állóvíz 45. Mese egyenmű betűi 46. ... Ono (John Lennon özevgye) 51. Kén vegyjele 52. TKA 56. Atom szélei 58. Nehéz fém 59. Igevégződés 61. Jód vegyjele 62. Nitrogén.

- sz -

A megfejtéseket a lap aljáról kivágott rejtvényszelvényvel el látott, nyílt levelezőlapon lehet

beküldeni a Nagyközségi Könyvtár címére (Bartók tér 3.)

2001. július 20-ig.

A helyes megfejtést beküldők között a **Libra Könyvesbolt**

1500 Ft értékű könyvtalványát sorsoljuk ki.

Júniusi számunk megfejtése:

"...Hajár a vidéki városban, gyermekek köszöntik ősz fejét."

A Libra Könyvesbolt utalványát **Kovács Péter** (Alkotmány u. 4.) kedves olvasónk nyerte. Gratulálunk! Nyereményét postán küldjük el.

Turai Hírlap - közzéleti hivatal
Kiadja: Tura-Nagyközség Polgármesteri Hivatala
Felelős kiadó: Tóth István, polgármester
Felelős szerkesztő: Rácz Zoltán
Munkatársak: Soros Tünde, Takács T. Balázs, Gusztáv, Hid. Szilveszter
Lapterjesztés: Éliás Zoltán
Nytsz: B-011/06/P/91
Levelezési címe: Nagyközségi Könyvtár - 2194 Tura, Bartók tér 3.
Készült 800 példányban az ArtWind Kft. nyomdajelében, Gödöllőn